

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. szeptember 23.

bb 1. pénteken sárvárott sorsolják a Lottót

i kf-Lm vg

1965. szeptember 23.

a hónap utolsó lottó sorsolását, a 39. játékhet nyerőszámainak a húzását, szeptember 24-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel sárvárott tartja a sportfogadási és lottó igazgatóság.

ezuttal ugyancsak sorsolással döntenek el azt is, hogy a következő tárgynyeremény húzáson melyik hét szelvényei vesznek részt./mti/

-.-

bb 2. az erkel színházban rendezik a nemzetközi énekverseny döntőjét

i ol/hné-Lm fm

1965. szeptember 23.

szeptember 28-án, kedden este fél 7 órakor az erkel színházban rendezik meg az „erkel ferenc” nemzetközi énekverseny döntőjét. ujdonság a budapesti énekversenyek történetében is, hogy ezuttal az első díjakra pályázó versenyzők kosztümben, zenekari kísérettel és operaházi partnerek társágában éneklnek versenyszámaikat, s a döntőt operarészletek, illetve jelenetek formájában rendezik.

jegyek már elővételben is kaphatók az operaház közönségszervezési osztályán, az üzemi közönségszervezőknél és az erkel színház pénztárában./mti/

-.-

-1-

bb 3. a bukaresti siker után újabb külföldi hangverseny-
körutra készül gabos gábor

i il/nmé szb fm

1965. szeptember 23.

a bukarestből hazaérkezett gabos gábor zongoraművész romániai vendégszerepléséről s legközelebbi terveiről nyilatkozott az mti munkatársának:

- két zenekari fellépésem volt a bukaresti athenaeum koncertteremben, a helyi filharmónia zenekarának kíséretével. Liszt: esz-dur zongoraversenyét adtam elő két szonnyitó koncerten, a közelmúltban restaurált, ezer személyt befogadó koncertteremben zsúfolt ház előtt adtunk műsort, amelyet a közönség nagy tetszéssel fogadott. a hangversenyeknek különösen az adott ünnepi jellegét, hogy mind a szombati, mind a vasárnap-i koncertet a bukaresti filharmónia zenekara egy éve elnűnt világhírű karmesterének, george georgescu emlékének szentelték. a szeptember 19-i koncertet a rádió egyenes adásban közvetítette.

- ezekben a napokban egyik legjelentősebb hazai fellépéseme készülök. az a megtiszteltetés ért, hogy szeptember 25-én, szombatn, a zeneakadémián én tolmácsolhatom bartók béla 3. zongoraversenyét az állami hangversenyzenekar bartók emlékének szentelt hangversenyén, amelyet ferencsik jános vezényel.

- az emlékhangversenyt követően, szeptember 26-án újabb külföldi hangversenykörutra utazom, ugyancsak a bartók évfordulóval kapcsolatos az a nizzai hangverseny, amelyre a közelmúltban kaptam meghívását. ezen a fellépésen kívül többek között szerepelek a párizsi rádióban is. franciaországból angliába utazom, közreműködéssel egy bbc-felvétel készül londonban. végezetül brüsszelben lépek fel, két zenekari hangversenyen brahms d-moll zongoraversenyét és bartók 2. zongoraversenyét, az orchestre symphonique de la rtb kíséretével. úgy tervezem, hogy november első napjaiban érkezem haza. /mti/

bb 4. alig két hónap alatt készült el a „tilos a szerelem”, című új filmvígjáték

i s/gk szb fm

1965. szeptember 23.

még két hónap sem telt el azóta, mióta rényi tamás rendező megkezdte új filmjének forgatását. a „tilos a szerelem”, című vígjátékot néhány napja befejezték, s az alkotók már az utómunkálatokon dolgoznak. a film forgatókönyvét déry tiber, rákosy gengely, feleki lászló, sipkay barna és somogyi páll novelláinak felhasználásával hámos gyöngy és rényi tamás közösen írta.

/folyt. köv. /

bb 4. /alig két hónap... 1. folyt./- szb

a napjainkban játszódó történet hősei egy exkavátoros brigád tagjai, akik az országot járva hol egyik, hol másik építkezésen bukkannak fel. a brigád tagjait avar istván, balázs péter, pécsi sándor, koncz gábor, darvas iván és pongrácz imre alakítja. a film operatőre - forgács ottó. a legizgalmasabb jelenetek a cirkuszban készültek, ahol három színész - pécsi ildikó, tordai teri és szilvássy annamária - bravuros kötél-táncát vették filmszalagra. a három színész hosszú hetekig tanult az artistaképző iskolában, hogy dublóz nélkül ők maguk játsszák el a kötél-tánc jelenetet.

a film női szereplői között láthatjuk még törőcsik marit, gonbi hildát és kiss manyit is. a legtöbb felvételt aszódon, százhalombattán, csepelen, a hüvösvölgyben, csillebércen, óbudán és jászberényben forgatták. rényi tamás rendezőnek ez a negyedik játékfilmje, s az első vígjátéka. /mti/

bb 5. reformtervet vezettek be a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen

i fe/sk szb zs

1965. szeptember 23.

a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen az ideiglenes új tanterv már a perspektivikus reformterv alapján kezdődött meg az oktatás. az új tanterv előírja, hogy a végzős hallgatóknak a négy évig tartó tanulmányidő befejeztével leendő munkahelyükön hathónapos közgazdasági jellegű gyakorlati munkát kell végezniük. ez idő alatt megismerkednek a vállalat, üzem életével, s az ott folyó munka egészével. a fél éves gyakorlat idején az egyetem álltal korábban megadott témára dolgozatot is kell készíteniük, amelyet vizottság előtt védenek meg. csak a szakdolgozat sikeres megvédésével nyeri el a végzős hallgató a közgazdaságtudományi tanulmányainak befejezését bizonyító oklevelet.

a leendő közgazdászok jobb felkészülése érdekében a reformterv a korábbinál több gyakorlati foglalkozást ír elő a hallgatók egyetemi tanulmányainak idejére is. /mti/

bb 6. hatmillió halivadék a „mecseki balaton„-ban

vid ká/sk-Lm bs

1965. szeptember 23.

a mecsek hegyei között épülő pécsi-tó - vagy ahogy egy kis tulzással nevezik: a „mecseki balaton„ - az ország legnagyobb horgászó tava lesz. a viziükör nagysága jelenleg 50-60 hold és az őszi-téli csapadékkal teljesen megtöltik a 120 holdas medret. ez az első olyan mesterséges tó hazánkban, amelyet nem öntözés, ipari vízellátás vagy haltenyésztés céljára építenek, hanem a horgászok számára. ennek megfelelően a tó partján horgásztanyát emelnek és csónakkikötőt alakítanak ki. a tó a baranyai intézőbizottságé, amelyhez 16 horgászegyesület tartozik, így előreláthatóan 500-600 törzsvendége lesz ennek a horgászparadicsomnak. az intézőbizottság már tavasszal megkezdte a tó halasítását. több mint tíz mázsa pontyot, öt mázsa compót és husz süllőfészket helyeztek el benne. jelenleg körülbelül hatmillió halivadék él a vízben. ezekben a napokban, hetekben újabb 100 mázsa hallal gyarapszik a pécsi-tó. a cél holdanként legalább két mázsa hal, ilyen telítettség mellett biztos zsákmányt kínál a tó minden horgász számára./mti/

--

bb 7. fekete vipera a zempléni erdőkben

vid ká/sk-Lm bs

1965. szeptember 23.

a zemplén hegységi erdőgazdaságban, különösen füzér-komlós és telkibánya környékén a sziklás, részeken elszaporodtak a viperák. a napokban a tályai erdészetben ezen a vidéken még nem látott kígyót fogtak. a tüzetesebb vizsgálatnál kiderült, hogy egy jól fejlett fekete viperáról van szó, amely eddig csak somogy megyében fordult elő. hasonló mérgekígyót fogtak a telkibányai erdészetben is. az erdészek keresik a magyarázatot, hogyan került fekete vipera a zempléni erdőkbe./mti/

--

- 4 -

Me

bb 8. dióverés milotán

vid ká/sk-Lm bs

1965. szeptember 23.

szabolcs-szatmár megye diótermő vidékén, a tiszta két partján, milotától záhonyig valóságos erdőt alkotnak a diófák a folyó árterében. a hatalmas 30-40 méter magas és 20-25 méter korona átmérőjű fák életkorát 100 évnél is többre becsülik. termésüket, a milotai diót mindenütt ismerik. ennek a fajtának héltartalma a teljes súly 50-52 százaléka. az idén gazdag termést érleltek a szatmár „dióerdők„ s a napokban megkezdtek a betakarítást. négy méternél hosszabb füz- vagy nyárfa rudakkal verik le a diót, több mint husz vagonnal értékesítenek./mti/

--

bb 9. egy hét alatt ötven vaddisznó

vid ká/sk-Lm bs

1965. szeptember 23.

kivételesen szerencse kísérte a borsodi vadászokat: egy hét alatt ötven vaddisznót ejtettek el a délbükki községek, sály, kisgyőr, tibolddaróc és szendrő környékén, valamint a zempléni hegyvidéken. ezekben a községekben a szántóföld egészen az erdők aljáig nyulik, s alkonyatkor, kora hajnalban a vaddisznók csoportosan keresik fel a kukorica-, valamint a burgonyaföldeket. háromhután éjszaka a község főutcáján is végig „sétáltak„ az erdei vadak. a vadászokon kívül a lakosság is védekezik a vaddisznók kártétele ellen. a kukorica- és burgonyaföldeket, a ház melletti kerteket dróttal veszik körül, amelyre csengőt, kolompot akasztanak, hogy ennek zaja ürítse el a hivatlan vendéget. a hegyközi községekben, ahol sokszor a ház melletti veteményes kerteket is felkeresik a vaddisznók, rendszeres ügyeletet tartanak. az éber védekezés és a rendszeres kilövés eredményeként az idén a vadak kártétele kisebb, mint a korábbi években./mti/

--

bb 10. virágkötészeti bemutató a technika házában

i ie-Lm ká

1965. szeptember 23.

virágkötészeti előadássorozatot és bemutatót rendez szeptember 29-én, szerdán az agrártudományi egyesület a technika házában. a virágkötészet kertészeti, művészeti problémáiról, régi és új anyagainak alkalmazásáról a kertészeti és szőlészeti főiskola tanárai tartanak előadást. az ndk ezirányú tapasztalatait a schwerini kertészeti vállalat munkatársa ismerteti. a gyakorlati bemutató során a kertészeti és szőlészeti főiskola, a fővárosi kertészeti vállalat és több termelőszövetkezet 10 legjobb kötőnője állít össze csokrokat, koszorukat, asztal-diszítéseket és más „virágköteményeket„./mti/

--
- 5 -

Me

bb. 11. új barlangot fedeztek fel jósvafő közelében - Lehet, hogy a kossuth-barlang folytatására bukkantak

1 tz/hné/vg/gy/bs

1965. szeptember 23.

új barlang felfedezésére vezetett az építőipari és közlekedési műszaki egyetem ásvány- és földtani tanszéke jósvafői kutatóállomásának a vizgazdálkodási tudományos kutató intézettel közös karasztkutatása.

jósvafőtől nem messze ugyanis a tanszék kutatócsoportjának sikerült az ugynevezett kuriszlánvölgyi víznyelő barlangjára behatolnia és abból körülbelül 50 méternyit feltárnia. ez az eddig megismert, viszonylag rövid járat is három emeleten halad a két felső szintet hét méteres vizesés köti össze.

a felfedezés többet is jelenthet egy eddig ismeretlen barlangfolyosó feltárásánál. légvonalban ugyanis nincs messze innen a hegy belsejében az a szifon, amely miatt a nemrég felfedezett közeli kossuth-barlangnak mindeddig csak körülbelül egy kilométeres szakaszát lehetett feltárni. itt ugyanis a barlangfolyosó boltozata mélyen a vízszint alá bukik és a sziklatömb alatt eddig nem tudtak átjutni. a szakemberek szerint viszont elképzelhető, hogy az új járat feltárásával most esetleg éppen a szifon után következő folytatás felé sikerült megnyitni az utat. ebben az esetben pedig a kossuth-barlang akár egy 2 - 2,5 kilométeres barlangrendszeré is „nöhet”,.

a sikeres kutatás ugyanakkor elősegítheti egy mindeddig megoldatlan tudományos kérdés tisztázását is. a kossuth- és az ujonnan felfedezett barlang ugyanis egyaránt a nagytohonya forráshoz tartozik, amely a környék második legnagyobb karsztforrása. egyébként ez a tény önmagában is jelentékeny méretű barlangrendszer létezése mellett szól. ennek a forrásnak a viselkedése azonban meglehetősen különös. vize ugyanis egy-két fokkal melegebb a többi közeli forrásénál, vízhozamában pedig olyan bonyolult ingadozás mutatkozik, aminek nemcsak az okát, de még lefolyása törvényszerűségét sem sikerült eddig tisztázni. ha beválnak a remények most már a föld alatt lehet majd nyomon követni a víz útját, esetleg megismerhetők lesznek azok a mélységbeli jelek is, amelyekre a kutatók pusztán a felszínen megfigyelhető tünetekből mindeddig eredménytelenül próbáltak következtetni./mti/

8.30/-n

-6-

bb. 14. az idén aratnak először a „rétegvonalas”, rizstáblákon

1 ie/ká/gy/bs

1965. szeptember 23.

országszerte megkezdődött a rizsterületek lecsapolása s a déli megyékben helyenként már megindult legkésőbbben érő kalászos növényünk aratása is. az idén különösen későn érik a rizs, a kedvezőtlen időjárás mintegy 3 hetes eltolódást okozott. a sok csapadék egyébként is károsan befolyásolta a rizstermést: 3 éve nem volt olyan erős a bruzone-fertőzés, mint az idén.

a 28 000 holdnyi rizs learatása az őszi munkák torlódása miatt az idén különösen nehéz feladatot jelent. a termésnek előreláthatólag mintegy 30-40 százalékát aratják géppel. a rizsaratáshoz ugyanis csak gabonakombájnok állnak rendelkezésre, e-ekkel viszont a talaj nedvessége miatt már a korszerű, s erre egyébként alkalmas rizstábláknak is csak egy részére lehet rá-menni. nagy gondot okoz a termés szárítása is, mivel a hűvös, csapadékos időjárás következtében a szemek egy része nagy nedves-ségtartalommal kerül majd ki a cséplődobból.

három üzemben - a körösi állami gazdaságban, a karcagi béke tsz-ben és a kőteleki ady tsz-ben - az idén először aratnak az új módszerrel telepített, nagyüzemi rizstáblákról. az új rendszerű rizstelepek belső gátjait a domborzat természetes rétegvonalai mentén alakították ki. ennek kettős előnye van: a telep építése 40-50 százalékkal olcsóbb, s az eddigi néhány holdas „rizs-parcellák”, helyett több tízholdas összefüggő táblákon dolgozhatnak a gépek./mti/

..

bb. 17. utcát neveznek el dunaujváros elhunyt főépítészéről

vid j/fm/gy/cz

1965. szeptember 23.

a dunaujvárosi tanács elhatározta, hogy a város nemrég elhunyt főépítészéről és a tanács egyik volt elnökhelyetteséről, dr. weiner tiborról a ságvári-városnegyedben utcát neveznek el./mti/

..

9.40/-n

-7-

bb. 12. szovjet elismerés a magyar vákuumtechnikai gépek jó minőségéért
1 sl/sk/vg/gy/bs

1965. szeptember 23.

dienes béla, az egyesült izzó vezérigazgatója a napokban levelet kapott a jereváni villanylámpa gyárból., amelyben a szovjet üzem vezetői elismerésüket és köszönetüket fejezik ki a magyar gyártmányú vákuumtechnikai gépek jó minőségéért. mint írják, az egyesült izzótól vásárolt öt fénycsőgyártó és hat gyújtógyártó gépsort üzembe helyezték, azok jól működnek, a várakozásnak mindenben megfelelnek.

a levéllel együtt egy oklevél is érkezett török lászló szerelő részére. az egyesült izzó szerelője segítette a gépsorokat üzembehelyezni, s jó munkájáért küldték neki az oklevelet a szovjet gyár vezetői./mti/

bb. 13. házi füstölthust vásárolnak fel a földművesszövetkezetek

1 kz/ká/gy/bs

1965. szeptember 23.

a lakosság jobb ellátása, a választék bővítése érdekében a földművesszövetkezetek felvásárolják, s üzlethálózatukban értékesítik a magánvágásokból származó házi füstölthust. a minőség biztosítása, a közegészségügyi előírások betartása érdekében a szövetség ezzel kapcsolatban úgy intézkedett, hogy az étkezési szallonát, s általában a füstölthust csak azoktól a termelőktől, illetve állattartóktól szabad felvásárolni, akik hivatalosan igazolják, hogy a sertést vágás előtt is és vágás után is szabályszerűen megvizsgáltatták, tehát fogyasztásra minden tekintetben alkalmas. a füstölthust felvásárlását mindenütt a legjobban hozzáértő húsboltvezetőkre bizzák. ők felelősek azért, hogy az átvett áru füstölés és minden más minőségi szempontból kifogástalan legyen. a felvásárolt füstölthust nyersen is és főtten is árusítják majd a hús- és élelmiszerboltok. felhasználják továbbá az éttermek, kisvendéglők, falatozók és italboltok hideg- és meleg-ételválasztékának bővítésére is./mti/

8.44/-n

-8-

bb. 15. értékes emlékekkel, kéziratokkal gazdagodott idén a bartók, archivum

1/ms/gg/rj zs

1965. szeptember 23.

négy évvel ezelőtt alapította a magyar tudományos akadémia a bartók archivumot, a hazai bartók kutatás központját, amely azóta szabolicsi bence akadémikus vezetésével a magyar zenei tudomány egyik jelentős intézményévé fejlődött.

mint denis dille professzor, a neves belga bartók-kutató, az archivum tudományos osztályvezetője elmondta, a bartók gyűjtemény, amelynek alapjait ifju bartók bélától és a zeneszerző özvegyétől, pásztorlye dittától rendelkezésre bocsátott könyvek, eredeti kéziratok, a nagy zeneköltőhöz írott levelek, bartók béla butordarabjai, kerámia gyűjteménye és más tőle hátramaradt tárgyak vették meg az évek folyamán állandóan bővült és az idén számottevően gazdagodott.

spiwakowsky amerikai hegedűművész megküldte az archivumnak a birtokában levő eredeti bartók kottavázlatok és levelek fotókópiáit. rudolf kolisch neves osztrák származású hegedűművész, a kolisch-vonósnégyes első hegedűse, akit egyébként családi kötelék fűzött arnold schönberghez, a bartóktól kapott hegedű szóló szonáta kézirat -fotókópiát küldte el.

az operaház vezetőinek jóvoltából bartók béla halálának 20. évfordulója alkalmából az archivumba kerülnek azok a bartók kézírásait tartalmazó partitúra másolatok, amelyeket eddig az operaházban őriztek. ezek között van a kékszakállu herceg várának az a partitúra másolata, amelynek alapján az ősbemutatót vezényelték, továbbá haselbeck olga és kálmán oszkár énekszólamai ugyancsak az ősbemutatóból, valamint az a változat, amelyből annakidején székely mihály tanulta be a maga szólamát. megkapja az archivum a fából faragott királyfinak ugyancsak az ősbemutatón használt partitúráját és a csodálatos mandarin kézírásos partitúráját, még pedig a finálé mindkét változatával. végül az archivumba kerülő dokumentumok között szerepel a csodálatos mandarin zongorakivonata, részben szintén bartók kezeirásával./mti/

8.50/-n

400 Zoli

-9-

bb. 19. kiemelik a szegedi vasuti hid roncsait a tiszából

vid lk/ki/gy/bs

1965. szeptember 23.

szegeden ismét munkához láttak a hidépitő vállalat dolgozói, hogy robbantással, uszódaruval, buvárok segítségével eltávolítsák az egykori vasuti hid roncsait a tisz medréről. a víz alatti robbantások színhelyének közeléből elvontatták a szőke tiszahajószállót, s a nagy halászbárkákat, a következő hónapokban mintegy száz tonna hidroncsot és négyezer tonnányi terméskövet távolítanak el a folyóból. ez utóbbi anyagot szegedi építkezéseken használják majd fel.

mint somoskövy albert, a hidépitő vállalat építésvezetője elmondta, rövidesen több hid- és hajóroncs kiemeléséhez fognak hozzá a dunán is. győrnél és budafoknál egy-egy elsüllyedt uszály kiemelésére kerül sor, még az idén felvonulnak a fajsznál elsüllyedt dömös nevű hajóhoz, s kiemelési munkák előkészítésére. a következő hat évben átlagosan 10 millió forintot költenek roncskiemelési munkákra. a többi között soltnál, dunaföldvárnál és drávaszabolcsnál közuti és vasuti hidroncsokat, kalocsánál pontonhidat, paksnál a bácska nevű őrnaszádot emelik ki a folyóból./mti/

..

bb. 21. villanypásztort működtet a kapos folyó

vid ká/sk/gy/bs

1965. szeptember 23.

a szakályi kaposvölgye tsz legelőjén a kapos folyóból nyert energia működteti a villanypásztort. a kis folyón uszó tutaj lapátos vizikereke áramot fejleszt és azt juttatják el a legelőt körülkerítő drótokba. a kapos melletti öntözéses legelőn két vizikerekes tutaj szolgáltatja az áramot. egy-egy berendezés 10 kilométeres körzetet lát el villanyárammal. kitűnően helyettesíti az akkumulátoros villanypásztort, egyszerűen és olcsón elkészíthető./mti/

..

8.54/-n

-10-

1002 Zsolt

bb. 20. percenként kilencven köbméter vizet csapolnak le a bakony hegységből

vid lk/ki/gy/bs

1965. szeptember 23.

a bakony hegység területén levő bauxitbányák érce a dunántulon összefüggő földalatti karsztvizek szintje alatt helyezkedik el. a bányászoknak sok gondot okozó karsztvizekből régebben csak a fejtés közben fakadó mennyiséget távolították el. az utóbbi időben azonban, szovjet tapasztalatok felhasználásával, az úgynevezett aktív vízvédelemre rendezkedtek be. a bakonyi ércbányák területén vizaknákat mélyítettek, s az itt elhelyezett szivattyucsoportokkal egy helyre „csalogatják”, a földalatti vizeket és csővezetékeken pumpálják a felszínre. az állandó vizemeléskövetkeztében a művelés alatti területeken nagyobb mértékben csökkent a víznívó, s ez megkönnyíti a bányászok dolgát.

az aktív vízvédelem az utóbbi három hónapban már feltűnően érezteti hatását. a szivattyuállomások teljesítményét a hegység területén harmadával növelték. szeptember első felében a vízemelő rendszerek percenként kilencven köbméter vizet csapoltak le a hegységből. az ugrásszerű javulást a nyirádi vizakna üzembeállítására eredményezte. ez a földalatti létesítmény a mesterségesen fakasztott vizekből percenként 30 köbméternyit távolít el. a karsztvíz felszínre pumpálásával a legutóbbi mérések szerint, az akna két kilométeres körzetében tizenhét méter süllyedt a vízszint. a tervezett negyvenötven méteres nivócsökkentést egy-két év alatt érik el a bauxitbányászok.

a föld mélyéről kiemelt karsztvíz legnagyobb részét a viszló patakba eresztik, amelynek „hozama”, megduplázódott./mti/

..

bb. 22. tanyai filmklubok bács megyében

vid j/fm/gy/bs

1965. szeptember 23.

a kecskeméti művelődésügyi szervek az őszi-téli munkaterv elkészítésekor messzemenően figyelembe vették a tanyai lakosság igényeit. a nagy kiterjedésű városhatár településeinek, tsz majorjainak klubjaiban, művelődési otthonaiban és iskoláiban érdekes, változatos rendezvénysorozatok várják a szórakozni, művelődni vágyó tanyasiakat. a kecskeméti híros-együttes például egész estét betöltő vidám műsorral keresi fel a tanyaközpontokat. az együttes néptánccsoportjának és rajkózenekarának tagjai kis „brigádműsorokkal”, járják majd a külterületi klubokat./folyt. köv./

9,00/-n
kol Zsolt

-11-

bb. 22. / a tanyai filmklubok.... 1. folyt./ gy

készül a tanyajárásra a városi művelődési ház kelemen László irodalmi szinpada is, amely egyebek között a világirodalom leg-szebb szerelmes verseiből összeállított műsorral lép majd fel. október közepén kezdődnek a tanyai filmklubok előadássorozatai, amelyeket az idén tíz termelőszövetkezetben szervezett meg a tit és a városi tanács művelődésügyi csoportja. a filmklubokban nagyszerű magyar és külföldi filmeket vetítenek, ismertető elő-adásokkal egybekötve. a tanyasi emberek kedvence, a művelődési autó is „üzemel”, egész télen át: naponta viszi a könyveket és filmeket a külterületekre. a fiatalság legnagyobb öröme pedig most először indítanak társasági táncanfolyamot a városhatár több tanyaközpontjában./mti/

..-

bb. 23. kétszázötven órás ismeretterjesztő tanfolyamok a hajdu-ságban
vid tné/fm/gy/cz 1965. szeptember 23.

a falusi ismeretterjesztő munka új vonásaként ősszel 250 órás tanfolyamok kezdődnek hajdu-bihar megyében. a tit a megye 15 helyén szervez ilyen ismeretterjesztő előadássorozatot, azok ré-szére, akik a következő évben szakmunkás-tanfolyamokra iratkoznak. olyanok kapcsolódhatnak be a novemberben kezdődő tanfolyamok munkájába, akik nem végezték el az általános iskola nyolcadik osztályát. részükre alapvető természettudományi és társadalomtu-dományi ismereteket adó előadásokat tartanak./mti/

..-

bb. 24. eszperantó nyelvoktatás - általános iskolában
vid j/fm/gy/cz 1965. szeptember 23.

kecskeméten mind többen érdeklődnek az eszperantó nyelv iránt. ezért most két helyen, a tit-nél és a városi művelődési házban indítanak tanfolyamot a népszerű nemzetközi nyelv elsajátítására. ezenkívül kísérletképpen eszperantó nyelvoktatás kezdődik a ii. rákóczi ferenc általános iskola ötödik osztályá-ban is. a tanévben 35 kisdíák ismerkedik az eszperantó nyelvvel./mti/

..-

9.03/-n
1006 Leli

-12-

bb. 25. céltanfolyamok az ózdi kohászati üzemekben

vid lk/ki/gy/bs

1965. szeptember 23.

az ózdi kohászati üzemekben az évenként szokásos, szakmai tan-folyamokon kívül az idén külön oktatást is szerveznek. ezeken a tanfolyamokon az új berendezések kezelésére, a módosított, tökéletesebb technológiák elsajátítására és a vezetés jó módszere-ire oktatják a hallgatókat. a földgáztüzelés kiterjesztésével kapcsolatban a forrasztárok, acélolvasztárok részére tanfolyam in-dul, amelyen a gyár energetikusai, tüzeléstechnikusai ismertetik az új tüzelési módszer legfontosabb tudnivalóit. szervezetter oktatják majd a kikészítő- és szállító előmunkásokat is. a kohók elegendőnek gépi uton való összeállításával is szaktanfolyamon is-merkednek meg az érdekeltek. a vízfelhasználó berendezések jobb megismerését, a takarékosabb vízgazdálkodás tudnivalóit szintén tanfolyamon oktatják majd. a műszaki dolgozók továbbképzésére az üzemszervezési, ügyviteli, munkatügyi ismeretek alaposabb elsajá-títására is kezdődik tanfolyam. szervezett formában biztonsá-g-technikai vizsgára készítik elő a művezetőket és a csoportveze-tőket. ezeken a külön, úgynevezett céltanfolyamokon ebben az ok-tatási évben több mint ezren vesznek részt./mti/

..-..

bb. 26. labdagyár simontornyán

vid lk/ki/gy/bs

1965. szeptember 23.

korszerű labdagyárat építtetett a simontornyai bőr- és szőr-mefeldolgozó vállalat. az új épületben csaknem kétszáz dolgozó foglalkozik majd a labdához szükséges bőr- és különféle sport-labdák készítésével./mti/

..-

9.08/-n
1010 Leli

-13-

bb. 31. vizsgáznak a csongrádi vadászok

vid ká/s/gy/bs

1965. szeptember 23.

a fácánban és nyulban bővelkedő csongrád megyében október közepén kezdődik a nagy vadászati idény. ekkor tízezer számra kerülnek majd terítékre az apróvadak. a vadászat iránt soha nem volt még ilyen nagy érdeklődés, mint az idén. kétszáz új vadász tesz vizsgát az idény kezdetéig fegyvertanból, vadvédelemből, vadgazdaságtanból. a legtöbben szövetkezeti gazdák, de akadnak közöttük üzemi, vállalati dolgozók is. velük együtt 1 200-ra növekszik a megye vadásztársaságainak taglétszáma./mti/

..

bb. 32. a lány neve antónia...

vid j/fm/gy/cz

1965. szeptember 23.

sokáig a bajai türr istván muzeum raktárában hevert egy jelentéktelennek látszó lelet, amelyet mézváros ervin, az alsódunavölgyi vizügyi igazgatóság dolgozója talált dunaszekcsőnél, a rómaiak lugio nevű településének maradványai körül. a muzeológusok hosszas tanulmányozás után végül megállapították, hogy a régiség nem más, mint egy római orsógomb. rajta egy római harcos és egy germán kislány karcolt képe látható, s a lány neve antónia. a bácskai muzeumnak ez az első római kori tárgya./mti/

..

bb. 33. középkori kályhacsempék kerültek elő nyirbátorban

vid tné/fm/gy/cz

1965. szeptember 23.

szép mintájú kályhacsempék kerültek elő a földből - vízvezeték fektetés közben - a nyirbátori gimnázium udvarán. a cserépkályha, amelynek töredékei nagymennyiségben kerültek felszínre, valamikor a báhoryak kastélyát melegítette. ezen a helyen korábban már sok mindent találtak, a mostanihoz hasonló csempéből azonban eddig egyetlen darab volt a muzeumban. valószínű, hogy a vízvezeték-szerelő dolgozók a volt kastélynak azt a részét bontották ki, ahol a kályha állt./mti/

..

9.12/-n

-14-

1012 2. sz.

bb. 16. szigorubb rendszabályok az élelmiszerek minőségének védelmére

1/hi/gg/rj zs

1965. szeptember 23.

az élelmiszerhamisítással, minőségromlással kapcsolatos szabálysértési ügyekben a főváros egész területére kiterjedő hatáskörrel a központi szabálysértési csoport foglalkozik, s évente mintegy 3000 visszaélés ügyében hoz érdemi döntést. az idén tárgyalt szabálysértések száma nagyjából azonos a tavalyival, a kirótt pénzbüntetések összege azonban mintegy kétszerese a múlt évének. a szabálysértési eljárást a minőségvédelem még hatásosabb eszközévé akarják tenni, azért s a törvényben biztosított keretek között, az eddiginél magasabb pénzbírságokat állapítanak meg. a csecsemőtej minőségromlása esetén például nem ritka a 600-800 forint összegű büntetés, s a tejhamisítónak a vegyvizsgálati díjat is meg kell térítenie. egyetlen adag gyengébb minőségű presszó kávé után az átlagosan 100 forint pénzbírsághoz még hasonló összegű vegyvizsgálati díj járul.

a szabálysértési eljárások tapasztalatai szerint egyébként az egyre korszerűsödő budapesti kenyérgyárak munkája ellen ma már kevesebb a panasz, annál több bírságot rónak ki a kenyérboltok dolgozóira. a frissen sült, belül még forró kenyeret ugyanis a szállításkor dobálják, a raktározásnál valósággal összepréselik, s a fogyasztó asztalára emiatt gyakran törődött, szalonnás kenyér kerül.

a központi szabálysértési csoport most azt tervezi, hogy társadalmi aktivistákat is bevon az ügyek elbírálásába. az édosztól az ágazat munkájában jártas szakemberek segítségét kéri, a nőtanácsoktól pedig a háziasszonyok bevásárlási gondjait, bajait jól ismerő aktivisták hozzáértő támogatását várja./mti/

..

bb. 18. a „baranyai vasárnapok”, jövő évi programja - zrinyszi szobor avatása szigetváron, megemlékezés a járó péter féle jobbáglázadásról siklóson

vid/tné/rj fm

1965. szeptember 23.

a baranya megye tájait, népszokásait, történelmi emlékeit bemutató „baranyai vasárnapok”, a jövő évben is megrendezik. a február 20-i mohácsi farsangon a jelmezes busók menetében külföldi - bolgár és tirolai - „maszkák”, is résztvesznek. a siklósi várnapot június 12-én tartják és a külföldi együttesekkel kiegészülő fuvószenekari vetélkedő hagyományos műsorán kívül a siklóskörnyéki járó péter féle jobbáglázadás 200. évfordulójáról is megemlékeznek és ebből az alkalomból a jobbáglázadásnak emléket állító szobrot lepleznek le.

/folyt.köv./

918./-n

-15-

1016 2. sz.

bb. 18. / a „baranyai vásárnapok,.....”. folvt./rj

az 1966-os év legjelentősebb baranyai rendezvénye azonban a szeptember második hetében háromnapos programmal lezajló szigetvári várünnepség - a török elleni hősi várvédelem 400 éves jubileuma lesz. ennek keretében a török ellen szigetvárott vívott harcok jelentőségét, a zrinyiek ebben tanúsított szerepét méltató tudományos ülészakokat tartanak, zrinyi miklós halálának színhelyén leleplezik a hős szobrát, a pécsi nemzeti színház zrinyiről írt drámát mutat be, míg a vár területén épült dzsámiban e történelmi korszak zenealkotásaiból kamarahangversenyt rendeznek. a „baranyai vásárnapok”, záróeseményeként, október 16-án a népművészek seregszemléjét rendezik meg pécsváradon és ezt az egykori híres „leányvásár”, műsorával, valamint a zengőaljánban, az ország legnagyobb szelídgesztenyésében megtartandó „gesztenyeünnep”, kötik egybe.

a baranya megyei idegenforgalmi hivatal a „baranyai vásárnapok”,-ra összesen 80 000 vendéget - ebből szigetvárra 40 000 látogatót - vár és köztük 20 000 külföldi vendég fogadására készült fel. mind a négy rendezvényen újság - a szigetvári és a siklósi magyar-délszlávnyelvű lap - nyújt majd a tájról és hagyományairól bővebb ismereteket. a televízió a mohácsi és a siklósi látványosságokról egyenes adásban számol be./mti/

--

bb. 29. 200 000 csirke és 4 millió tojást adott közellátásra a hajduböszörményi tsz-ek társulása

vid/ká/rj

1965. szeptember 23.

7 hajduböszörményi termelőszövetkezet összefogásával korszerű baromfinevelő telep épült a nagy hajdúvárosban. a telep ma a környék legnagyobb hus és tojás szállítója. ebben az esztendőben eddig 200 000 baromfit és 4 millió tojást értékesített a társulás. eredményeik évről-évre jobbak. egy tojótyúk évi hozama 255 tojás, s 9 hét alatt nevelik 130 dekásra a csibéket. a nevelőkben és tojóházakban csak szakmunkások dolgoznak. hozzáértésük eredménye, hogy egy kiló hus előállításához mindössze két kiló 84 deka takarmányra van szükségük, indulásnál még deficit volt az üzem, az idén az előzetes számítások szerint több mint három millió forint lesz a nyereség./mti/

--

9.22/-n
1017 Zoli

-16-

bb. 27. új biztosító elemek a mecseki szénbányákban

vid/lk/rj ki

1965. szeptember 27.

a mecseki szénbányászati trösztnél műszaki és gazdasági szempontból egyaránt még sok gondot, problémát jelent a fejtésbiztosítás korszerűsítése. itt a bányafa felhasználás kétszerese a világviszonylatban kialakult mértéknek. közrejátszik ebben a mecseki feketeszén sajátos elhelyezkedése. a szénrétegek tekintélyes része meredek dőlésű. a medence középső szakaszán például a dőlés átlagosan 45-90 fok között váltakozik. a drága bányafa helyett már eddig is építettek be fémtámokat a fejtésekbe, azonban ezeket a nehéz, 65-68 kilós szerkezeteket csak korlátozottan, 38 fok telepdőlésig engedélyezte a bányahatóság. nagy súlyuk miatt ugyanis mozgathatóságuk, beállításuk, valamint omlasztásos visszaszerzésük körülményes, az elcsuszás, kidőlés baleset okozója lehet.

a nehéz fémtámok kedvezőtlen tulajdonságai késztették a szakembereket arra, hogy könnyebb biztosító elemek után kutassanak. most nyugat-németországoól 1800 könnyűfémtám érkezett. ezeket a pécsi istván-aknán és a komlói kossuth-bányán építik be. ezenfelül hat-száz magyar könnyűfémtámot is kapnak. ezeknek az acélszerkezeteknek a súlya csak fele annyi, mint az eddig használtaké. könnyebben kezelhetők, s így a meredek telepeken is kiterjedtebben, ötven fok dőlésszögig használhatók. egy-egy könnyűfémtám teherbíró képessége 25 tonna, tehát kellő biztonságot ad az alatta dolgozó bányászoknak. az új biztosító elemekkel tekintélyes értékű import bányafát takaríthatnak meg a pécsi és a komlói bányászok. a műszaki fejlesztés további célja a lépegető támok megfelelő típusának kiválasztása. ettől azt várják, hogy a mostani napi másfél méteres fejtési előrehaladást hat méterre növelhetik.

a napokban érkezett a mecseki szénbányákhoz egy új típusú vágatbiztosító elem, az előregyártott ives panel. ezt a pécsi betonárugyár készítette a szénbányászati tröszt rendelkezésére. az ives betonpanelekből három és fél méter átmérőjű betongyűrűt képeznek a vágatban. egy-egy gyűrűszakaszt négy, kifli alakú ivból illesztenek össze. a túlbingszerű biztosítás megfelelő szilárdságú és olcsóbb, mint a jelenleg használt egyéb anyagok./mti/

--

9.30/-n

-17-

1023 Zoli

bb. 28. szocialista együttműködési szerződés a betonelemgyártás
műszaki fejlesztésére

i/sb/sk/rj vg

1965. szeptember 23.

az ém betonelemgyártó vállalat kísérleti csoportja és a tipuster-
vező intézetnél prepeliczay györgy szocialista tervezőbrigádja
szocialista együttműködési szerződést kötött a betontermékek és a
gyártási módok műszaki fejlesztésének meggyorsítására.

a szocialista szerződés most a két vállalatnak olyan együttmű-
ködési törvénye, amely a közös munkában már az év elejétől kialakult
összhang és gyakorlat elveit rögzíti. a szakmai viták természe-
tesen most sem szünetelnek, de nem levelezgetésekkel, hanem gyakori
megbeszéléseken alakítják ki a közös álláspontot és késedelem nél-
kül döntenek egy-egy új műszaki megoldásról, hogy a jó módszert mi-
nél előbb hasznosíthassa a termelés. a közös kapcsolatok merevségé-
nek megszüntetésével máris jelentős eredmént értek el. többek
között befejezték a sokféle célra alkalmas, újfajta mezőgazdasági épü-
letek váz- és tetőszerkezeti betonelemeinek tervezését. a
szocialista brigád és a gyártási szakemberek a közös munkával a
korábbinál gazdaságosabb szerkezeteket alakítottak ki. így a 63 vago-
nos magtár építési költségét 30 000 forinttal csökkentették, a nyit-
tott mezőgazdasági színekénél és a gyümölcsmanipulációs épületeknél
pedig 20-30 százalékos megtakarítás érhető el az új tervek alapján.
rövidesen elkészülnek az újfajta betonelemek acélsablonjai, s a
jövő év elején megkezdődik az új termékcsoport sorozatgyártása.
a szocialista együttműködéssel így a felére csökken az új betonelemek
tervezése és a sorozatgyártás előkészítése./mti/

.-

bb. 30. tizennégy országba exportál az érc- és ásványbányászat

i/szf/gk/rj vg

1965. szeptember 23.

a hazai érc- és ásványbányászatnak alig több, mint egy évti-
zeddel ezelőtt csupán kilenc korszerűtlen, kezdetleges előkészítőműve
volt, ma pedig már husz modern üzem áll rendelkezésre. a husz kor-
szerű üzem harmincféle európai, sőt világszintvonalu technológiával
dusítja az érc- és ásványbányászati termékek 51.3 százalékát. a
dusító-mű-hálózatot a harmadik ötéves terv időszakában továbbfej-
lesztik és 1970-ben a két iparág termelésének 74 százaléka előké-
szítve, jó minőségben kerül a felhasználókhöz.

/folyt.köv./

-18-

9.36/-n
1026 Zeli

bb. 30. / tizennégy országba.....1. folyt./rj

amióta a hazai előkészítőművek technológiája tökéletesedett,
a magyar érc- és ásványbányászati termékeknek mind nagyobb a becsü-
lete bel- és külföldön egyaránt. az ötvenes évek második felében
mind több külföldi országgal sikerült kereskedelmi kapcsolatba lépni.
jelenteg pedig már 14 országnak tizötfféle cikket szállítanak az or-
szágos érc- és ásványbányászati vállalat üzemei. csehszlovákiába,
lengyelországba, ndk-ba, belgiumba, dániába, finnországba, svéd-
országba, norvégiába, hollandiába, svájcba, olaszországba, egyiptom-
ba, az nszk-ba küldenek ércet és ásványi termékeket, legújabban
pedig franciaországgal kötöttek ügyletet. korszerű bányák nyitását
és dusító-művek építésével sikerült megerősíteni a hazai
ólom- cink-, és réztermelést. az ólom-, cink- és rézszinpor termelést
teljes egészében külföldön értékesítik, mivel hazai kohósításukra
nincs lehetőség. a vasérc-termelés a korábban nem hasznosított pát-
vasérc-ek dusításával megháromszorozódott. természetes így sem elégi-
ti ki a hazai szükségletet, de teljes egészében importot pótol és
nagy devizakiadástól mentesíti a népgazdaságot. az ásványi termékek
közül főleg a bentonit, a perlit és a kaolin a kereset cikket külföl-
dön./mti/

.-

bb. 34. újabb falusi gimnázium győr megyében

vid/j/rj fm

1965. szeptember 23.

győr-sopron megyében az idei tanévben már hat falusi iskolában
működik gimnázium. a héten mosonszentmiklóson kezdtek hozzá újabb
négytantermes iskola építéséhez. a több mint hárommillió forintos
költséggel épülő gimnázium előadótermeit a legkorszerűbb berende-
zést látják el. az új iskolát a következő tanévben vehetik majd
birtokukba a falusi gimnazisták./mti/

.-

bb. 35. a téglaiipar túlteljesíti ötéves termelési tervét

i/so/uk/rj vg

1965. szeptember 23.

az építésügyi minisztérium és a tanácsok téglagyárainak
a második ötéves terv előírta, hogy 1965-ben 5.6 százalékkal,
vagyis csaknem százmillió téglával többet termeljenek, mint
1960-ban. évente tehát lényegében 1 százalékkal kellett volna foko-
zni a termelést, de ezt az egyenletes ütemet felborította a tég-
lafelhasználás ingadozása.
/folyt.köv./

-19-

9.40/-n
1028 Zeli

a második ötéves terv első évében még keresett cikk volt a tégláról, a következő két évben viszont a termelést is vissza kellett tartani, hogy ne duzzadjonak tovább az elszállítatlan, nagy téglakészletek. csupán a gyáraknál mintegy 200 millió téglá halmozódott fel ebben az időszakban, a múlt évtől ismét hiánycikk ez a falazóanyag. ezért a tanácsi és az émi gyárakat egyesítő téglá- és cserépipari tröszt rendkívüli intézkedésekkel meghosszabbította a téglapréselési időt, sok gyárban megszervezte a több műszakos termelést és gépesítette a nagy agyagbányákat, így az előzetes számítások szerint most már bizonyosra vehető, hogy az iparág teljesíti a termelés növelésének ötéves előirányzatát, mert az idén 5.6 helyett 8.2 százalékkal, azaz 136 millió téglával gyárt többet az 1960. évinél. tetőcserépből azonban nem teljesítik a második ötéves terv előirányzásait, a házak befedésének módszerei és anyagai ugyanis jelentősen megváltoztak, ezért az idején operatív tervnek megfelelően tehát szándékosan 35 millió tetőcseréppel kevesebbet gyártanak, mint amennyit a második ötéves terv irányzott elő 1965 évre.

az iparág most már megkezdte a harmadik ötéves terv előkészítését, a korábbinál nagyobb ütemben akarják növelni a téglá termelését, az építkezések várható igényeinek alapján 1970-ben már az ideinél mintegy 400 millióval több téglát kell gyártani, s még gondoskodni kell az időközben kimerült agyagbányák és elavult üzemek termelésének pótlásáról is, az iparág termelése azonban jórészt az időjárástól függ, mert esőben nem dolgozhatnak a bányák és elázik, tönkremegy a szabadtéri szárítóhelyeken tárolt nyers téglá, többek között az idén hat hónap alatt 33 millió nyers téglát mosott el az eső, ezért a régi üzemek jelentős korszerűsítésére automatizált alagutkemencéket építenek, amelyek segítségével nemcsak a tégláégetést gyorsítják, hanem megoldják a nyers téglá szárítását is, így a következő tervidőszak elején hat nagy alagutkemence építésére kerül sor az iparág régi üzemeiben./mti/

-. - .:

9.48/-n
1033 2nd

-20-

bb. 36. nemzetközi tanácskozás a szemészetéről, valamint az agydaganatok fül-, ideg- szemészeti problémáiról

t ms/hné/gy/hk

1965. szeptember 23.

csütörtökön a magyar tudományos akadémián megkezdődött az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete szemészeti szakcsoportjának, valamint fül-, ideg- szemészeti szekciójának nemzetközi jellegű konferenciája. e három orvosi szakma határterületeiről első ízben 1962-ben, drezdában tárgyaltak a népi demokratikus országok szakemberei. a jelenlegi ii. budapesti tanácskozáson két fő témát vitatnak meg. az egyik a szemüreg és környezetének megbetegedései, a másik az agydaganatokkal kapcsolatos fül-, ideg- szemészeti problémák.

a tanácskozás dr. weinstein pál professzor az orvos továbbképző intézet szemészeti tanszékének vezetője nyitotta meg. a különböző orvosi szakmák összefogásának jelentőségét a beteg ember érdekében, az 1959-ben elhalt világhírű agyidegsebész cushing mondásával világította meg, amely szerint a látópálya olyan keresztút, amelyen a szemész, a fül- és az ideggyógyász, valamint az idegsebész találkozót ad egymásnak ezen a találkozón a szemész vállalja a közlekedési rendőr szerepét.

a megnyitó után két szekcióban megkezdődött a tudományos tanácskozás, a két fő téma vitáját ismert külföldi és hazai szakemberek előadásai vezették be. a háromnapos tanácskozáson mintegy 120 előadás hangzik el, a fő témákhoz kapcsolódó előadásokon kívül mintegy 70 szovjet, csehszlovák, jugoszláv, lengyel és német szakember számol be a szemészet különböző területein elért eredményeiről, tapasztalatairól.

a konferenciával kapcsolatban szombaton leleplezik a fülészeti megalapítójának, politzer ádámnak, a bécsi egyetem magyar származású professzorának albertirsai szülőházán elhelyezett emléktáblát, a kiváló tudós születésének 130. évfordulója alkalmából. az emléktábla leleplezésére most második ízben kerül sor, mert a centenáriumi alkalmával, 1936-ban felavatott emléktábla a fasiszta uralom idején elpusztult./mti/

-. -

11.25/-n
1132 2nd

-21-

bb. 37. kitüntetések

tné/gy/hk

1965. szeptember 23.

a népköztársaság elnöki tanácsa földes györgynek, a ludas matyi főszerkesztő-helyettesének eredményes munkássága elismerésül, 60. születésnapja alkalmából; füvesi gyulának, a rádiótechnika főszerkesztőjének eredményes munkássága elismerésül, nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend aranyfokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetéseket kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke nyújtotta át. jelen volt a kitüntetések átadásánál kiss károly, az elnöki tanács titkára, naményi géza, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának vezetője és darvasi istván, az mszmp központi bizottságának osztályvezető helyettese./mti/

11.44/-n

1215 Zsolt

..

-22-

bb. 38. elutazott hazánkból mario zagari olasz külügyi államtitkár

tné/sr/gy/hk

1965. szeptember 23.

csütörtökön mario zagari olasz külügyi államtitkár, aki a két ország közötti kulturális egyezmény, valamint a műszaki és tudományos együttműködési megállapodás aláírására érkezett budapestre, és a kíséretében levő pio antoni archi, az olasz külügyminisztérium kulturális főigazgatója, elutaztak hazánkból. bucsztatásukra a ferihegyi-repülőtéren megjelent szilágyi béla külügyminiszterhelyettes, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézete ügyvezető elnöke, valamint a külügyminisztérium és a kulturális kapcsolatok intézete több vezető munkatársa. ott voltak továbbá ludovico barattieri di san pietro, az olasz köztársaság budapesti nagykövete és a nagykövetség munkatársai.

mario zagari államtitkár itt tartózkodása alatt látogatást tett szirmai istvánnál, az mszmp politikai bizottsága tagjánál. az országgyűlés külügyi bizottsága elnökénél, bíró józsef külkereskedelmi miniszternél és mód péternél, a külügyminiszter első helyettesénél. találkozott szilágyi béla külügyminiszterhelyettesel, valamint dr. bognár józseffel, és dr. rosta endrével, a kulturális kapcsolatok intézete vezetőivel.

a szívélyes légkörben lefolyt megbeszéléseken érintették az általános nemzetközi problémákat és a két ország kapcsolatait fejlesztésének kérdéseit. az olasz vendégek különböző kulturális intézményeket is felkerestek./mti/

..

a szerkesztőségek figyelmébe:

zs/hné/zs/gy/hk

1965. szeptember 23.

szeptember 23-i bb. 15-ös hírünk /értékes emlékekkel.../ utolsó bekezdését visszavonjuk. helyette kérjük a következő szöveget felhasználni:

„az operaház vezetői csütörtökön délelőtt bartók béla halálának 20. évfordulója alkalmából a bartók archivumban átadták azokat a bartók-kéziratot tartalmazó partitúra-másolatokat, amelyeket eddig a operaházban őriztek. ezek között van a kékszakállu herceg várának az a partitúra-másolata, amelynek alapján az ősbemutatót vezényelték, továbbá haselbeck olga és kálmán oszkár ének-szólamai, ugyancsak az ősbemutatóból, valamint az a változat, amelyből annakidején székely mihály tanulta be a maga szólamát. megkapta az archivum a fából faragott királyfinak, ugyancsak az ősbemutató használt partitúráját és a csodálatos mandarin kéziratos partitúráját, még pedig a finálé mindkét változatával. végül az archivumba került dokumentumok között szerepel a csodálatos mandarin zongorakivonata, részben szintén bartók kezeirésével./mti/

..

13.00/-n

1330 Zsolt

-23-

bb. 39. mélyfurási rekord az alföldön

vid/lk/ki/gy/hk

1965. szeptember 23.

a kőolajipari tröszt nagyalföldi kőolajfurási üzemének dolgozói újabb mélyfurási rekordot értek el az alföldön, fábiánsebestyénnél, az egyes számú furási ponton csütörtökig 3 171 méteres mélységbe hatoltak le, ezzel 164 méterrel túlszárnyalták a nagyszénási vidékén korábban elért 3 007 méteres mélységet. háromezer méter után rendkívül kemény kőzetet találtak, ezért a furás is meglehetősen lassan halad, egy méteres előrehaladáshoz egy óra husz percre van szükség, csaknem ötszörösére, mint a lazább rétegekben. a fábiánsebestyéni egyes számú ponton 3 500 méter mélység elérése a cél, s minden remény megvan arra, hogy tervüket teljesítik./mti/

..

bb. 40. mederrendezési munkákat fejeztek be a tisza délborsodi szakaszán

vid lk/ki/gy/hk

1965. szeptember 23.

az északmagyarországi vízügyi igazgatóság dolgozói mederrendezési munkákat fejeztek be a tisza délborsodi szakaszán. ezen a vidéken - tiszakeszi és tiszafüred között - mintegy 25 kilométer hosszúságban a folyó medre szétterült, számos gázló keletkezett és az alacsony vízállás miatt a nyári hónapokban sokszor szünetelt a hajóforgalom. a folyó szabályozására az elmúlt három esztendőben több mint tízmillió forintot fordítottak. a kritikus szakaszon több mint 65 000 tonna kő felhasználásával csaknem 80, különböző méretű, úgynevezett keresztgátat építettek és a kotróhajó segítségével mintegy 120 000 köbméter kavicsot, homokot távolítottak el a mederfenékről. így a folyó medre ösz-szeszűkült és hajózhatóvá vált. a nagyarányú szabályozási munkákat csütörtökre lényegében befejezték és a tokaji követ szállító uszályok sikeresen leusztak a folyószakaszon. a mederszűkítéssel elérték, hogy a tokaji patkó-bányában kifejtett építő követ alacsony vízállás esetén is olcsó víziúton szállíthatják a szolnoki és a szegedi vállalatoknak. az olcsó szállítással a szabályozásra fordított tízmillió forintos költség pár év alatt megtérül a népgazdaságnak./mti/

..

13.12/-n
1372 zeli

-24-

bb. 41. időjárásjelentés

a meteorológiai intézet jelenti 1965. szeptember 23-án, csütörtökön délben:

tr/rj

a szép őszi idő tovább tart

közép-európa anticiklonja e területeken továbbra is irányító szerepet tölt be a szép őszi időjárás kialakításában, jóllehet tegnap óta némileg gyöngült. az atlanti óceán ciklonjainak frontrendszere tegnap lényegesen nem közeledett szárazföldünk nyugati partvonalára fölé. hazánkban tegnap tovább tartott a szép őszi idő. a hőmérséklet napközben 19-23 fokig emelkedett, reggelre általában 4-9 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt a néhány helyen kialakult reggeli köd felszállása után a tegnaphoz teljesen hasonló napos, száraz idő alakult ki. a hőmérséklet 11 óráig elérte a 15-21 fokot.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 14,4 fok volt, 1,1 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 21 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760,6 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú. a balaton vizének hőmérséklete síófoknál 11 órakor 16 fok.

várható időjárás péntek estig: kevés felhő, eső nélkül. éjjel gyenge légáramlás, napközben kissé megélénkülő délkeleti, déli szél. reggeli párásság. többfelé köd. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 6-11, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 22-26 fok között.

a duna vízállása budapestnél 340 cm./mti/

..

13.16/-n
1372 zeli

-25-

bb. 42. megkezdte munkáját a magyar-csehszlovák jogtörténeti kongresszus

vid/jr/sr

1965. szeptember 23.

a pécsi egyetem aulájában csütörtökön 25 külföldi és ugyanennyi hazai tudós részvételével - számos érdeklődő jelenlétében - kezdte meg a dualizmus jogtörténeti Kongresszus. a kongresszus résztvevőit dr. sarlós márton budapesti egyetemi tanár, üdvözölte, majd dr. benedek jenő, a jogász szövetség főtitkárának megnyitója után erwin melichar bécsi professor tartotta meg „szabadságjogok a dualizmus államában”, címmel az első előadást. Leonard bianchi pozsonyi, pecze ferenc budapesti, karel maly prágai, és katus lászló budapesti jogtörténészek kapcsolódtak előadásaikkal a témakörhöz, majd bécsi és szegedi kutatók korreferátumai következtek. délután dr. csizmadia andor, a pécsi egyetem jogi karának dékánja és dr. karol plank, a pozsonyi komensky-egyetem jogi karának dékánja a két egyetem közötti együttműködési szerződést írta alá.

pénteken konstanty grzybowski krakkói professor nyitja meg „a dualizmus államelmélete”, című témakör előadásainak sorát, amelyhez pozsonyi, budapesti és prágai jogtörténészek újabb előadásokkal, míg bécsi, prágai, pozsonyi és pécsi kutatók korreferátumaikkal kapcsolódnak. a tanácskozások szüneteiben baranya megyével és bajavaskut környékével ismerkednek meg a kongresszus résztvevői./mti/

Kérdéseit tárgyaló háromnapos munkáját a VII. magyar-csehszlovák jogtörténeti

14.20/-n

-26-

KK

bb. 43. kitüntetéses doktoravatás a budapesti orvostudományi egyetemen

t/ms/gk/rj zs

1965. szeptember 23.

a budapesti orvostudományi egyetem tanácsa csütörtökön az egyetem markusovszky lajosról elnevezett kollégiumának disztermében tartotta ünnepi tanácsülését, amelyen öt fiatal orvost avattak kiváló tanulmányi eredményeik alapján sub auspiciis rei publicae popularis kitüntetéssel doktorrá, az ünnepi tanácsülésen részt vettek az elnöki tanács és az egészségügyi minisztérium képviselői is.

a tanácsülést dr. sos józsef rektor nyitotta meg. bejelentette, hogy a népköztársaság elnöki tanácsának döntése alapján cserhalmi livia, gecsei erzsébet, kovács lehel, morava endre és szabadi elemér orvosokat sub auspiciis rei publicae popularis kitüntetéssel avatják doktorrá.

ezután dr. zoltán imre, az általános orvosi kar dékánja ismertette a kitüntetett fiatal orvosok eddigi pályafutását. valamilyen kitűnő eredménnyel végzeték a középiskola összes osztályát és tették le egyetemi vizsgáikat. tevékenyen részt vettek a tudományos diákkörök munkájában és már egyetemi hallgató korukban tudományos munkásságot fejtettek ki, amiről több pályadíj is tanuskodik.

a jelöltek letették az orvosi esküt, majd dr. zoltán imre dékán felavatta az új kitüntetéses orvosdoktorokat.

ezután kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke mondott beszédet.

- nagy jelentőségű és eddig egyedülálló esemény az orvostudományi egyetemek életében - mondta -, hogy egyszerre öt orvosdoktornak adják át a kiváló tanulmányi eredményét tanusító oklevéllel e együtt a megtisztelő kitüntetést, a magyar népköztársaság címerével ékesített aranygyűrűt.

- orvosaink előtt - mondta a továbbiakban - az a megtisztelő feladat áll, hogy a nép egészségügyét szolgálják, munkájukat mindenkor hivatásszerűen és foglalkozásként lássák el. ez a professzori karra nemcsak szakmai, hanem legalább annyira politikai felelősséget is ró, mert nemcsak jól képzett orvosokat kell nevelniök, hanem kommunista orvosokat is, akik tudatában vannak, hogy mivel tartoznak népüknek.

beszéde végén átnyújtotta az új sub auspiciis rei publicae popularis doktoroknak a népköztársaság címrével diszitett aranygyűrűket.

a felavatottak nevében cserhalmi livia mondott köszönetet az elismerésért.

az ünnepi tanácsülés a rektor záró szavaival ért véget./mti/

14.00/-n

-27-

KK

bb. 44. másfélmillió baromfi szolnok megyéből

vid/kz/rj

1965. szeptember 23.

a nömozgalom közelgő országos kongresszusának tiszteletére élénk szocialista munkaversenyt indítottak a termelészövetkezeti asszonyok szolnok megyében. a verseny fő célja, hogy mind a közös, mind a háztáji gazdaságokból több húst, tejet, tojást, vajat adjanak a nép-gazdaságnak. a versenyhez eddig 8000 asszony csatlakozott. vállalták, hogy az év végéig minimális elhullással csaknem másfélmillió baromfit nevelnek fel. augusztus végéig már több mint 2000 mázsa baromfit, libát, kacscát, pulykát át is adtak a felvásárló szervnek. a háztáji portákról pedig 33 milliótojás, 58 000 hektoliter tej, több ezer hizottsertés és baromfi kerül piacra./mti/

..-

bb. 45. készül a hortobágy talajtérképe

vid/kz/rj

1965. szeptember 23.

az országos mezőgazdasági minőségvizsgáló intézet debreceni talajtani osztálya négy éve foglalkozik a vidék talajainak állapotát, tápanyagerejét- és szükségletét dokumentáló térképek készítésével. az idén megkezdődött az intézetben a hortobágy ugynevezett genetikai talajtérképének összeállítása is. a munkák első fázisa a mintavétel. a kutatók ezideig 30 000 holdról gyűjtötték be a térképek elkészítéséhez szükséges mintákat./mti/

..-

bb. 46. a békeszerető erők támogatásával a végső győzelemig harcol szabadságáért a vietnami nép - a dél-vietnami szabadságharcosok küldöttségének sajtótájékoztatója

t/hi/sk/rj zs

1965. szeptember 23.

a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front hazánkban tartózkodó küldöttsége, amelyet dang kuang minh, a front központi bizottságának tagja vezet, csütörtökön a muosz székházában találkozott a hazai és a külföldi sajtó képviselőivel. a baráti eszmecserén, amelyet rostás istván, a magyar szolidaritási bizottság elnöke nyitott meg, a délvietnami szabadságharcosok küldöttségei beszámoltak hazájuk népének hősi küzdelméről, amelyet az imperialista betolakodók ellen vívnak. felelevenítették a harc fontosabb fejezeteit, s az őszinte köszönet és hála szavaival emlékeztek meg arról a testvéri támogatásról, amelyet a haladásért, a békéért küzdő népek sorában a magyar dolgozók nyújtanak a vietnami hazafiaknak.

/folyt.köv./

m

14.45/-n

-28-

bb. 46. / a békeszerető erők.....1. folyt./rj

a magyar nép testvéri szolidaritásáról őnzetlen segítő készségéről az önöknél töltött néhány nap alatt személyesen is meggyőződhattünk - hangsúlyozták délvietnami barátaink, majd elmondották, hogy országjáró körutjuk során - pártvezetőkkel, kormányférfiakkal és az üzemek, termelészövetkezetek dolgozóival beszélgetve - még jobban megerősödött bennük a meggyőződés: a magyar nép egy emberként itéli el a délvietnami szabadságharcosok elleni amerikai hadműveleteket, a vietnami demokratikus köztársaság területének sorozatos terrorbombázóát. , a háború kiterjesztését célzó törekvéseket.

- a magyar és a vietnami népet összefűző hagyományos kapcsolatok fejlődésében újabb jelentős lépés a most aláírt megállapodás, amelynek alapján a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front a közeljövőben állandó képviselőket nyit budapestben - jelentette ki a küldöttség vezetője, majd az újságírók kérdéseire válaszolva elmondotta, hogy a front kubában nyitotta meg első irodáját, majd sorrendben algériában, csehszlovákiában, indonéziában, az ndk-ban, kínában és a szovjetunióban létesített állandó képviselőket.

a küldöttség tagjai elmondották még, hogy világszerte erősödik és mind szélesebb tömegeket fog át a vietnami harcosok támogatására kibontakozott nemzetközi méretű mozgalom. az anyagi és erkölcsi segítségnyújtásban a szocialista országok népei járnak az élen, de a vietnami nép ügye iránti rokonszenv és szolidaritás ezernyi jelét adják a nemrég függetlenné vált afroázsiai országok, sőt a kapitalista államok haladó társadalmi szervezetei is sok jószándékkal és megértéssel karolják fel a vietnami nép szabadságharcát támogató akciókat. a legkülönbözőbb országokban az önként jelentkező fiatalok ezrei fejezték ki: szükség esetén készek fegyverrel a kézben segíteni a vietnami hazafiakat. a népünk ügye iránt világszer- te megnyilvánuló szolidaritás a felszabadító harcosoknak és a még amerikai fennhatóság alatt élő délvietnami lakosságnak egyaránt új erőt, biztatást nyújt a további küzdelemhez, a végső győzelem kivívásához - hangsúlyozták a küldöttség tagjai./mti/

..-

14.40/-n

-29-

bb 47. 32 tanyai népfrontcsoport békésben - ülést tartott a hazafias népfront békés megyei elnöksége

vid j szb fm

1965. szeptember 23.

a hazafias népfront békés megyei elnöksége csütörtökön békéscsabán a népfront mozgalom tanyai munkájáról tárgyalt. a beszámoló szerint békés megyében még 112 000 ember él a tanyavilágban. a velük való foglalkozást egyik legfontosabb feladatának tekinti a népfront. jelenleg 32 tanyai népfrontcsoport működik a megyében, de még a tél beállta előtt újabbakat szerveznek. a mozgalom segítséget nyújt ahhoz, hogy a tanyavilágban működő 51 termelőszövetkezeti klub és 41 könyvtár széleskörű szórakozási lehetőséget teremtsen fiatalok és idősebbek számára egyaránt. irodalmi vitákat, filmmankétokat rendeznek a szövetkezeti klubokban, tanyázó estékre hívják meg a lakosokat, s a népfront aktivistái tájékoztatókat tartanak a hazai és nemzetközi eseményekről. /mti/

--

bb 54. új módszereket alkalmaznak határaink védelmére

-cz/b szb -cz

1965. szeptember 23.

az elmúlt napokban a nyugati sajtóban sok találgatás látott napvilágot a magyar határvédelmi berendezésekről.

a magyar távirati iroda munkatársa ezzel kapcsolatban kérdést intézett szilágyi béla külügyminiszterhelyetteshez, aki a következő felvilágosítást adta:

- a magyar népköztársaságot az imperialistáknak a népköztársaság-ellenes, hidegháborús politikája, sorozatos beavatkozási kísérletei készítették arra, hogy olyan műszaki berendezésekkel - beleértve az aknazárat is - védje az ország határát, amelyek elriasztják azokat, akik a nyitott kapukat megkerülve ellenséges szándékkal akarták átlépni a magyar határt. az imperialisták magából a műszaki zárból is hidegháborús kérdést csináltak, jóllehet sokszor megmondtuk, hogy ez a védelmi berendezés kizárólag magyar belügy. illetékes hatóságaink közölték, hogy határaink védelmére új technikát alkalmaznak. az új technika is megfelelő ellenőrzést biztosít. /mti/

--

15.20/a

- 30 -

1/16

bb 48. bérszínvonal egyeztető társadalmi bizottságot alakított a szakszervezetek komárom megyei tanácsa

vid lk szb ki

1965. szeptember 23.

a szakszervezetek komárom megyei tanácsa megalakította az első bér-koordináló társadalmi bizottságot. a megye három szénbányászati trösztjének, a tatabányainak, a doroginak és az oroszlányinak közgazdasági, pénzügyi, bér- és munkaügyi szakembereiből alakult bizottság sokrétű programot állított össze. javaslatokkal segíteni akarják például a szénbányászati trösztök közötti bérszínvonal aránytalanság megszüntetését. gyakori ugyanis, hogy azonos körülmények között végzett munkáért más-más bért fizetnek dorogon, mint tatabányán, vagy oroszlányon.

a társadalmi bizottság rendszeres vizsgálatokkal kutatja a bérezés korszerűbb formáit, s tapasztalatai egyeztetése után javaslatot tesz a bérszínvonal megállapításának módszereire. segítséget nyújt a helyes létszámgazdálkodás kialakításához is.

első ténykedésként a vájár utánpótlást, az elővájásokban dolgozók szakmánybérezését és a megtakarított bérek célszerű felhasználását vizsgálják meg. /mti/

--

bb 49. évadnyitás a kecskeméti gyermekszínházban

vid j szb fm

1965. szeptember 23.

csütörtökön megnyitotta kapuit a kecskeméti városi művelődési ház gyermekszínháza. délelőtt két bábelőadást láthattak a kis óvodások. a második éve működő kisszínház 1966. június 11-ig tartó új évadjában sok-sok szórakoztató műsort láthatnak majd a gyerekek. a legkisebbeknek, az óvodásoknak összesen 72 bábelőadást mutatnak be. egy hét múlva kezdődik az iskolásoknak szánt „tudományos híradó”, című filmsorozat vetítése. vasárnaponként zenés délelőtti koncert, szellemi vetélkedőket rendeznek, s ezeken a napokon mutatkoznak be a város iskoláinak művészeti csoportjai is. a pénteki napokon irodalmi előadásokra kerül sor, amelyekre írókat, művészeket is meghívnak. /mti/

--

15.35/a

- 31 -

1/16

bb 50. műszaki bravur a dorogi mészműnél

vid lk szb ki

1965. szeptember 23.

különleges műszaki bravurral cserélték ki az egyik akna-kemence vasbetonalapját a dorogi mészműnél. a tizenkét évvel ezelőtt épített kemence vasbetonlábait tönkretette a mészégetésnél keletkező ezer fokos hőszugárzás és újjá kellett építeni. az öt emeletnyi magas, 210 tonna súlyú berendezést úgy kellett új „lábakra” helyezni, hogy teljes épségben a helyén maradjon. ehhez nagy segítséget kaptak az iparterv szakembereitől, akik bonyolult statikai és talajmechanikai számításokat végeztek a különleges műszaki-technikai feladat sikeres megoldásához. amíg az eredeti betonaljat kicserélték, állványokból, nagyteherbírásu acéllevekből „mankókat”, kapott az épület, ezek tartották az acélmonstrumot, amíg kibontották alatta a megrokkant betonaljazatot és elkészítették az ujat.

a testvérvállalatok legjobb szakembereiket küldték dorogra segítségül. óraműpontosságu munkaszervezéssel, a tervezettnél tizenhat nappal korábban készültek el a ritkaságszámbamenő munkával. most már csak az üzembehelyezés előtti utolsó munkafázis, a kemence belső falazása van hátra. /mti/

.-

bb 51. tragikus gyermekbaleset városföldön

vid j szb fm

1965. szeptember 23.

szerdán tragikus gyermekbaleset történt a kecskeméthez közeli városföld község egyik tanyáján. szepesi józsef 11 éves tanuló a tanya közelében tehenet legeltetett. az állat nyakán levő mintegy másfél méter hosszú láncot a gyerek a saját lábához kötözte. a tehen megvadult, s magával vonszolta a szerencsétlen kisfiút, aki olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy kórházba szállítás közben meghalt. /mti/

.-

bb 53. gyógyszerészek semmelweis emlékülése

i ms/hné szb zs

1965. szeptember 23.

a magyar gyógyszerészeti társaság semmelweis ignác halálának 100. évfordulója alkalmából pénteken a semmelweis-teremben emlékülést rendez, amelyen a semmelweisi tanok és a gyógyszerészet kapcsolatairól hangzanak el tudományos előadások. /mti/

.-

15.55/a

- 32 -

bb 52. jó eredmények a nagyvadas területeken - mesterséges szaporulatpótlás: 100 000 tenyésztett fogollyal és vácánál - kiűző a vadkacsaállomány, jónak ígérkezik a nyúlászati idény

i cs/sk szb kz

1965. szeptember 23.

az ország nagyvadas vadászterületén jónak mutatkozik az ideai gazdálkodási mérleg: különösen a szarvas- és az őzállomány fejlődött sokat az utóbbi években, és az ideai „trófesa-termméssel”, is általában elégedettek a vadászok. nemrég befejeződött őzhívási időszakban kiderült például, hogy lét-számban az állomány telítettnek mondható, viszont a helyes ivararány kialakításában még van tennivaló, s az agancsképződés sem kielégítő mindenütt: az eddiginél több gondot kell selejtezni a sutákat, a javuló minőségre mutat azonban, hogy az idén zsákmányolt aranyérmes őz-trófeák közül egy /kiskoponyával mérve 730 grammot/ jelentősen felülmulta az 1896-ban Lengyelországban zsákmányolt eddigi világrekordot, kettő pedig ugyancsak megelőzte a világranglista legjobbait, a jelenlegi második, illetve harmadik helyet szerezte meg. szerencsére az árvizek a szarvasállományban nem okoztak nagyobb veszteségeket, gemencen például a felnőtt állománynak még 10 százaléka sem pusztult el, viszont a rezervátum ideai szaporulatából csak keveset sikerült megmenteni,

az apróvad annál súlyosabb károkat szenvedett az ideai csapadékos időjárás és a hosszantartó árvizek miatt, különösen a fogoly- és vácánállományban éppen ezért erős visszaesés tapasztalható. a természetes szaporulat pótlására az erdőgazdaságok, vadgazdaságok növelték a mesterséges és félvad-tenyésztést, így a tenyésztett fogoly- és vácánállomány csaknem 100 000-nel gyarapodott, ami valószínűleg lehetővé teszi, hogy apróvad-exportunkat legalább a tavalyi szinten teljesítsük.

az ideai csapadékos idő, a sok vadvíz viszont lényegesen növelte az ország vadkacsa-állományát. a legutóbbi napokban megkezdődött vadkacsa-vadászat szép sikerrrel kecsegtet. a vadászok közötték, hogy olyan - nendes körülmények között száraz - területeken is nagy rajokban tanyáznak a vadkacsák, ahol korábban csak elvétve láttak néhányat. a felmérések szerint a rendkívüli időjárást legkevésbé a nyúlállomány szenvedte meg, a szaporulat erőteljes volt, így az ideai nyúlászati elé bizakodva tekintenek a körvadászatok kedvelői. /mti/

.-

16.20

- 33 -

Me

bb 55. magyar-kubai akadémiai tárgyalások

t ms gk vm zs

1965. szeptember 23.

megkezdődtek a tárgyalások a magyar tudományos akadémia és a kubai köztársaság tudományos akadémiaja közötti együttműködés munkatervéről. a tárgyaláson a kubai akadémiát dr. José Lopez Sanchez, a kubai köztársaság tudományos akadémiaja nemzeti bizottságának al-elnöke és José Altschuler, a havannai egyetem professzora képviseli. a magyar küldöttség vezetője Erdei Ferenc, az akadémia alelnöke.
/mti/

- . -

bb 56. ismét kapható táskairógép

i kf vm vg

1965. szeptember 23.

négy hónap óta hiába kerestek a vásárlók a fővárosban írógépet. a fővárosi papír- és írószerek kiskereskedelmi vállalat a napokban kapott 250 consul típusú, hordozható táskairógépet, amelyeket csütörtökön kiszállítottak a kijelölt üzletbe. a Lenin köruti „Íródeák”, a népköztársaság uti papírbolt írógép szalonjában és a Bartók Béla uti papírüzletben már ismét kapható táskairógép.
/mti/

- . -

bb 57. mód Péter fogadta az első chilei nagykövetet

tné vm zs

1965. szeptember 23.

Mód Péter, a külügyminiszter első helyettese csütörtökön bemutatkozó látogatáson fogadta Alfonso Santa Cruz Barcelot, a chilei köztársaság első magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét.
/mti/

- . -

bb 59. kiállítások az ukrán nép életéről a hajduságban

vid tné vm fm

1965. szeptember 23.

a magyar-szovjet baráti társaság hajdu-bihar megyei elnöksége a magyar-ukrán napok alkalmából Debrecenben két helyen - a Magyar Gőrdülőcsapágy Művekben és a megyei bíróság épületében - kiállítást rendezett, amely képekben mutatja be az ukrán nép életét. hasonló kiállítás nyílt Berettyóújfaluban is.
/mti/

- . -

16.15/a

- 34 -

Klc

bb 60. öntevékeny muzsikások seregszemléje a budapesti zenei hetek eseménysorozatában - szombaton kezdődik a szimfonikus zenekarok I. országos fesztiválja

t áe tr vm fm

1965. szeptember 23.

a szakszervezetek budapesti tanácsa és az Egressy Gábor művelődési klub rendezésében szeptember 25-én megkezdődik a szimfonikus zenekarok I. országos fesztiválja. az eseményről csütörtökön tájékoztatták az újságírókat a magyar sajtó házában.

Takács Györgyné, a szakszervezetek budapesti tanácsa kulturális bizottságának vezetője elmondotta, hogy a hangversenyközönség nevelésében kiemelkedő érdemei vannak az elmúlt két évtizedben kialakult öntevékeny zenekaroknak. ezért a felszabadulás jubileumi évében, a budapesti zenei hetek reprezentatív eseménysorozatával párhuzamosan bemutatják a magyar zenei kultúrának ezt a jelentős területét is. a fesztiválon - sokéves működésük alapján - a legjobb, 50 főnél nagyobb létszámú budapesti és vidéki szimfonikus zenekarok vesznek részt. összesen 13 együttes ad egy-egy önálló hangversenyt. ezek a zenekarok nagy művészi múlttal rendelkeznek: csupán az elmúlt hat évben összesen ezer önálló koncerten szerepeltek. többségük tervszerű zenei ismeretterjesztést végez: az együttesek mellett pártoló tagokból álló baráti körök működnek. a budapesti szakszervezeti együttesek különösen jelentős missziót teljesítenek a peremkerületekben, munkásszállásokon rendezett évi 120-130 előadásukkal. repertoárjuk ma már felöleli a legértékesebb művészi alkotásokat, s közönségük köre is mindinkább növekszik. a legjobb öntevékeny zenekarok előadásain szívesen szerepelnek hírneves, hivatásos szolista-művészek.

szeptember

~~25-én~~ 25-én egyidőben három helyen kezdődik a fesztivál programja. a vasas központi művészegyüttes saját székházában, a közalkalmazottak szakszervezetének központi szimfonikus zenekara és a debreceni közalkalmazottak zenekara a fővárosi tanács dísztermében, a veszprémi szimfonikusok az Édosz székházában nyitják meg az eseménysorozatot. ezt követően, - október 16-ig - összesen tiz hangversenyt adnak a Medosz székházában, a Pataki István művelődési házban, a fővárosi tanács dísztermében, az Egressy Gábor művelődési házban, a Vörös Csillag művelődési házban, az Újpesti munkásotthonban és az Édosz székházában a fesztivál résztvevői: a fővárosi tanács szimfonikus zenekara, a Szombathelyi, a Nagykanizsai, Békéscsabai szimfonikusok, a Pénzüntézetek központi zenekara, a Pécsi Kiszöv szimfonikus zenekara, a Tatabányai Bányász együttes, a Dorogi szimfonikus zenekar és az Édosz központi szimfonikus zenekara.
/folyt.köv./

16.25/a

- 35 -

Klc

/bb 60. öntevékeny....1.folyt./vm

a budapesti és a vidéki együttesek a koncertek alkalmával baráti találkozókat is rendeznek, amelyeken résztvesznek a budapesti zenei hetek külföldi vendégművészei./mti/

-. -

bb 58. Leleplezték sugár andor emléktábláját

t s gk vm fm

1965. szeptember 23.

a magyar nemzeti galéria és a magyar képzőművészek szövetsége sugár andornak, az 1944-ben mártírhalált halt festőművésznak márvány-emléktáblát állított budapesten, az ötödik kerületi bajcsy-zsilinszky ut 22.számú házon. az emléktáblát csütörtökön leplezték le. az ünnepélyes avatón oelmacher anna művészettörténész sugár andorról, a kommunista emberről emlékezett meg, aki életét áldozta a fasiszmus elleni harcban. tamás ervin, a magyar képzőművészek szövetsége festő szakosztályának titkára sugár andor művészi munkásságát méltatta.

a kegyeletos ünnepségen részt vett dési-huber istvánné, sugár andor testvére, a festőművész egykori pályatársai, barátai, valamint a kerület társadalmi szervezeteinek képviselői./mti/

- . -

bb 63. szegedi, szolnoki és kecskeméti fiatalok egészségügyi vetélkedője

1 ms hné vm zs

1965. szeptember 23.

szeged, szolnok és kecskemét több mint 200 fiatalja vett részt a medicina könyvkiadó, az egészségügyi felvilágosítási központ és a magyar vöröskereszt egészségügyi vetélkedőjén. csütörtökön, a postás szakszervezet székházában került sor a döntőre. az első és második díjat járdánházi tamás és zalányi sámuél szegedi versenyzők között osztották meg, akik holtversenyben végeztek az első helyen. a harmadik helyre veresegyházi béla szolnoki tanuló került./mti/

- . -
- 36 -

16.35

ME

bb 65. beljajev és leonov budapesten - rögtönzött sajtókonferencia a repülőtéren

t fe/sk szb zs

1965. szeptember 23.

az athéni űrhajós-kongresszuson részt vett szovjet küldöttség utban hazafelé csütörtök délben budapestre érkezett. a küldöttséget leonyid szedov akadémikus, a szovjet űrhajózási bizottság elnöke vezeti, tagjai között van pavel beljajev ezredes és alekszej leonov alezredes űrpilóták. a szovjet vendégek fogadtatására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia főtitkára, szatmári nagy imre, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, szilágyi lázló vezérőrnagy, továbbá a külügyminisztérium, a magyar-szovjet baráti társaság képviselői, a magyar tudományos élet számos ismert személyisége. ott volt n.r. seleh, a szovjetunió budapesti nagykövetségének követ-tanácsosa és a nagykövetség több munkatársa.

szedov akadémikus és a két űrpilóta a repülőtéren összesereglett újságírók kérdéseire rögtönzött sajtókonferencián válaszoltak.

az athéni űrhajós-kongresszus jelentőségéről szólva szedov akadémikus a következőket mondotta:

- az űrkutatás számos kiváló szakembere, tudósa találkozott a görög fővárosban. érdekes előadások hangzottak el, téma is volt bőven, hiszen az elmúlt időszak az űrkutatás szempontjából gazdag volt eredményekben. leonov és beljajev űrpilótáink részletesen számoltak be a kongresszus részvevőinek a világűrben szerzett élményeikről. a szovjet küldöttség egyébként is igen értékes és nagy érdeklődéssel fogadott dokumentumokat tett le a kongresszus asztalára: a szonda-3-mal a hold tulsó oldaláról készített felvételeket, valamint a legnagyobb mesterséges holddal, a proton-1-el végzett kísérletek eredményeit. e kísérletek az ember világűrben való tartózkodásának jobb megismeréséhez nyújtanak értékes segítséget. a kongresszuson részvevő tudósok, szakemberek nyilt és őszinte eszmecserét folytattak. a szovjet küldöttség a kongresszust eredményesnek és értékesnek találta.

szedov akadémikus a további kutatási tervekről szólva hangsúlyozta: az ember holdra juttatásának időpontját nem lehet még meghatározni, mivel azt hosszas tudományos vizsgálatok, kutatások előzik meg. /folyt.köv./

17.-

- 37 -

ME

bb 65. /beljajev és Leonov... 1. folyt./- szb

a szovjet tudósok a hold-kutatás mellett a többi bolygókat is vizsgálják. az űrkutatás az öt-hat évvel ezelőtt kitűzött programnak, terveknek megfelelően halad.

a világűr hősei az újságíróknak elmondották: magyarországon ugyan most vannak először, az űrben azonban 18 másodpercig magyarország felett tartózkodtak. beszámoltak arról is, hogy folytatják a felkészülést újabb feladatokra, hiszen minden űrhajós álma, hogy ismét a világűrben keringhessen. az athéni kongresszusról szólva elismeréssel állapították meg: érdekes előadásokat hallottak a legújabb kutatásokról.

- érdekes volt számunkra a találkozás az amerikai „kolégákkal”, - mondotta Leonov. - szívélyes hangulatu eszmecserét folytattunk, s a beszélgetések során kicseréltük tapasztalatainkat is.

az űrpilóták ezután arról beszéltek, hogy bár minden űrpilóta szeretne ismét felszállni, a szovjet orvostudomány érdeke megkívánja, hogy újabb és újabb pilóták ismerkedjenek meg a világűrrel. így ugyanis a tudósok más-más adottságú űrhajósokon vizsgálhatják a súlytalanság különböző más jelenségek hatását.

arra a kérdésre, mit éreztek akkor, amikor a gemini amerikai űrhajó technikai nehézségeiről hallottak, a következőt mondták:

- őszinte együttérzéssel figyeltük az amerikai űrpilótáktól érkező híreket. tudatában voltunk annak, milyen nehézségekkel kell megküzdeniök, hisz a technikai rendellenességeket az űrben kijavítani sokkal nehezebb, mint a földön. őszintén örültünk, amikor megtudtuk, hogy ez sikerült nekik.

az újságírók végül azt is megkérdezték: nem lassu-e számukra a repülővel való utazás? a két űrhajós mosolyogva válaszolt: bizony olyan mintha lóra ültünk volna... /mti/

17.00/a

- 38 -

bb 61. az ősz első napja a földeken - reflektorfényben a borsodi határ

vid ö kz vm hk

1965. szeptember 23.

szeptember 23-án reggel hivatalosan is beköszöntött az ősz. az előző - késve érkezett és gyorsan távozott - évszak sok tennivalót hagyott mezőgazdasági üzemek dolgozóira. az ország északi vidékén - borsod megyében - helyenként még csak most hordják le a földekről a szinte példátlanul kései aratás után visszamaradt kombájnszalmát. a legnagyobb, s a legáltalánosabb gondot az okozza, hogy a hűvös, csapadékos idő, a mostoha nyár, nem érlelte meg azokat a növényeket - kukoricát, napraforgót, cirkot stb. - amelyek után az őszi kalászosokat szándékoztak vetni. mezőgazdasági üzemek éppen ezért most mindenütt arra törekednek, hogy a már beérett kapások, s a tarlók helyén készítsenek jó magágyat az őszi kalászosoknak. a sürgető talajmunkák meggyorsítására mindenütt növelik a kettős műszakban dolgozó gépek számát. békés megyében, az orosházi gépjavitó állomás körzetében ezen a héten már a szántó traktorok 70 százaléka hasítja éjjel-nappal a barázdát. a nagyarányú kettős műszakot az tette lehetővé, hogy a szerelő műhely dolgozó is kettős műszakot vállaltak: 50 százalékos létszámmal látják el a javításokat, felszabdult társaik pedig a határban dolgoznak. borsodban a megye ipari üzei 40; lánctalpas traktorral, s ugyanennyi traktorvezetéshez értő dolgozójukkal segítik a mezőgazdasági üzemeket, de már a közeli napokban háromszázra emelkedik a termelőszövetkezetekben dolgozó ipari munkások száma. a megye egyes részein - az alsózsoltai és a szerencsi gépállomás körzetében - éjszakánként reflektorfényben „fürdenek”, a földek. itt már a gépek nagyobb része éjjel-nappal dolgozik. somogy megyében az ősz első napjáig 60.000 holdnyi vetőszántást végeztek el, s ennek több mint 50 százaléka már a földben is van az ősziok magja. közvetlenül befejezés előtt áll a megyében az időszak egyik nagy munkája, a silókukorica betakarítása. az eddig betakarított termésből csaknem 1 millió mázsa jóminőségű szilázs készült. szabolcs-szatmár megyében, ahol az idén 20.000 holdnál nagyobb területen termeltek napraforgót, általánosan hozzáfogtak e fontos ipari növény betakarításához. ezzel, s még sok egyéb tennivalóval együtt jó ütemben végzik a cukorrépaszedést is. naponta 600-700 holdról szedik fel, fejlik, tisztítják, prizmázzák, vagy szállítják a répát. hasonlóképpen nagy ütemben végzik ezt a munkát az alföld központjában, szolnok megyében is. a vidék nagy feldolgozó üzemébe, a szolnoki cukorgyárba naponta mintegy 100-110 vagon cukorrépa érkezik csak gépkocsival, illetve vontatóval. a gépjárművek jobb kihasználása miatt a megye szövetkezeti gazdái esti és éjszakai szállító műszakot is vállaltak. a kukorica a legtöbb helyen még csak a magasabb fekvésű, homokos talaju területeken érett be. a kiskunfélegyházi járás és a bácska néhány közös gazdaságát kivéve a kukoricatörés még nem foglalkoztat számottevő munkaerőt./mti/

17.07/a

- 39 -

bb 62. közlekedési balesetek

i pr tr vm zs

1965. szeptember 23.

hármás baleset történt a kilencedik kerületi csarnok tér 1. szám előtt. burján tiber, 24 éves kocsikisérő figyelmetlenül hajtott a targoncáját és összeütközött egy tehergépkocsival, amelyet bolla zoltán, 35 éves dunaharaszti lakos vezetett. bolla kocsija az összeütközés után nekiütközött egy másik tehergépkocsinak és a balesetet okozó burján tiber életveszélyes sérüléseket szenvedett.

a nyolcadik kerületi vajda péter utca és delej utca kereszteződésénél bács árpád, 42 éves gépkocsivezető tehergépkocsijával elütötte az uttesten szabálytalanul áthaladó szász ferencné, 46 éves takarítónőt. az asszony súlyosan megsérült.

mozgó 47-es villamosra akart felugrani a hetedik kerületi madách téren belovai andrás, 15 éves technikumi tanuló. visszaesett és súlyos, nem életveszélyes sérüléseket szenvedett./mti/

- . -

bb 64. aranyérmeket nyert brnoban a budavox elektronikus vezérlésű telefonközpontja

i sz tné vm vg

1965. szeptember 23.

a most zajló brnoi nemzetközi vásáron aranyérmekkel és oklevelekkel jutalmazták a legkorszerűbb kiállítási tárgyakat, a különböző gépeket, műszereket és más ipari berendezéseket. a nemzetközi bíráló bizottság 20 ország 12 szakcsoportba tartozó 399 gyártmánya közül választotta ki a legjobbakat. a magyar áruk közül a budavox külkereskedelmi vállalat által kiállított cr-20-as típusu elektronikus vezérlésű rural telefonközpont nyert aranyérmeket.

e díj odaítélésénél a bíráló bizottság figyelembe vette és elismerte, hogy ez az új telefonközpont elektronikus vezérlő berendezésének segítségével felügyelet nélkül is megbízhatóan működik, kapcsolási ideje a hagyományos készülékek kapcsolási idejének egy tizedére csökkent. a balaton mellett mintegy másfél évvel ezelőtt szereltek fel egy 1600 vonalas cr 20 típusu telefonközpontot, amelynek működése megfelel a várakozásnak és mindazoknak az elképzeléseknek, amelyekkel világviszonylatban foglalkoznak a híradástechnikai gyárak, keresve az új megoldások útjait.

az új típusu telefonközpont 20 vonalas egységét tanulmányozhatják a szeptember 26-án záruló brnoi vásár látogatói./mti/

17.20/e

- 40 -

bb 66. átadta megbízólevelét az első chilei nagykövet

t hc/gk szb zs

1965. szeptember 23.

kisházi ödön, a népköztársaság elnöki tanácsának helyettes elnöke csütörtökön fogadta alfonso santa cruz barcelo rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a chilei köztársaság első magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt kiss károly, az elnöki tanács titkára, mihályfi ernő, az elnöki tanács tagja, mód péter, a külügyminiszter első helyettese, kovács imre vezérőrnagy és csaba ferenc, a külügyminisztérium protokollosztályának helyettes vezetője.

a nagykövet a megbízólevél átadásakor többek között hangzottatta:

- chile kormányának örömeire szolgál a diplomáciai kapcsolatok felújítása a magyar kormánnyal. kormányom ezzel azokat a baráti érzéseket kívánja kifejezésre juttatni, amelyek népeinket hagyományosan összefűzik.

- a magyar és a chilei nép más-más kontinensen él, történelmi fejlődésük eltérő, s különbözik politikai kormányzati rendszerük is. a chilei kormány ennek ellenére bizik abban, hogy olyan széleskörű együttműködést alakíthatunk ki, amely kölcsönösen előnyünkre szolgál, s hozzájárul az emberiség nagy céljaihoz, különösen a világbéke megőrzéséhez.

kisházi ödön válaszbeszédében többek között elmondotta:

- a magyar népköztársaság elnöki tanácsának és kormányának szilárd meggyőződése, hogy az országaink közötti diplomáciai kapcsolatok felújításában kifejezésre jut népeinknek az a törekvése, hogy békében és barátságban éljenek, szorosabbra fűzzék kapcsolataikat, s hozzájáruljanak a békés egymás mellett élés elvének és gyakorlatának világméretű és egyre erőteljesebb érvényesüléséhez. nagyra értékeljük a chilei köztársaság külpolitikájában megnyilvánuló jószándékot és barátságot, mi is őszintén törekszünk arra, hogy egymás szuverenitásának tiszteletben tartásával és a kölcsönös előnyök alapján elmélyítsük politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatainkat. /folyt.köv./
17.30/e

- 41 -

KE

bb 66. /átadta megbízólevelét... 1. folyt./- szb

biztosak vagyunk abban, hogy sem a földrajzi távolság, sem a politikai rendszerek különbözősége nem lehet akadály a kapcsolataink fejlesztésének. úgy véljük, hogy országaink - a mindkét részről megnyilvánuló jószándékon túl - rendelkeznek az ehhez szükséges objektív alapokkal gazdasági és kulturális téren is. kapcsolataink felújítása és továbbfejlesztése tehát biztos alapokon nyugszik.

a nagykövet ezután bemutatta az elnöki tanács helyettes elnökének a kíséretében megjelent hugo lea plaza nagykövetségi tanácsost. kisházi ödön ezután szívélyesen elbeszélgett a nagykövettel.

x x x

alfonso santa cruz barcelo nagykövet megbízólevelének átadása után a hősök terén megkoszorozta a magyar hősök emlékművét. /mti/

-. -

bb 67. kovács loránd nyerte a nemzetközi fuvolaverseny 1. díját

ö i ol/sk szb fm

1965. szeptember 23.

csütörtökön a zeneakadémián kihirdették a nemzetközi zenei versenyek 4. szakágának végeredményét. a zsűri a fuvolaverseny 1. díját kovács lorándnak, az állami hangversenyzenekar tagjának, a 2. díjat pedig karl-heinz passin-nak, az ndk versenyzőjének, a lipcsei gewandhausorchester szólistájának ítélte. diplomát kapott pröhle henrik, az állami operaház első fuvolása, valamint három szovjet versenyző: vlagyimir jagugyin, albert racbaum és valentyin zverjev.

a délutáni órákban négy további énekes meghallgatásával véget ért a nemzetközi áriaverseny elődöntője. az esti órákban pedig a dalverseny zsűrije hallgatta meg az elődöntőn résztvevő tiz fiatal művészt. /mti/

-. -

17.40/e

- 42 -

Me

bb 68. vietnami államférfiak köszönő távirata

gk sr vm

1965. szeptember 23.

ho si minh, a vietnami demokratikus köztársaság elnöke, a vietnami dolgozók pártjának elnöke, truong chinh, a nemzetgyűlés állandó bizottságának elnöke és pham van dong miniszterelnök táviratban fejezte ki köszönetet kádár jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának, dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének és kállai gyulának, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének a vietnami demokratikus köztársaság függetlensége kikiáltásának 20. évfordulója alkalmából kifejezett jókívánságaikért.

nguyen duy trinh, a vietnami demokratikus köztársaság külügyminisztere péter jános külügyminiszternek mondott köszönetet a vdk nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságaiért. /mti/

- . -

bb 69. ,, ki mit tud,, győztesek a vas megyei árvizkárosultakért

vid tné vm fm

1965. szeptember 23.

a televízió eddigi három ki mit tud vetélkedőjének 45 győztese a hét végét vas megyében tölti. szombaton és vasárnap négy előadáson lépnek fel, s ezek bevételét felajánlották a vas megyei árvizkárosultak javára. a kőszegi jurisich vár nagytermében szombaton kettő, a szombathelyi művelődési és sportházban pedig vasárnap szintén két előadásra kerül sor.

a műsort megyeri károly tv riporter, a ki mit tud népszerű vezetője konferálja. /mti/

- . -

17.50/- szb

-43-

Me

bb 70. tizenegy évi és nyolc évi szabadságvesztés emberölésért

t bc/tr szb zs

1965. szeptember 23.

aljas indokból elkövetett emberölés ügyében hirdetett ítéletet csütörtökön délután a fővárosi bíróság.

az ügyben ifj. pest ferenc 42 éves szállítómunkást és 35 éves feleségét vonta felelősségre. a házaspár pestimrén együtt lakott a férj apjával, idős pest ferenc nyugdíjossal. gyakori volt közöttük a szóváltás, ami a tettegességgé fajult. az öszszetűzés fő oka az volt, ahogy a fiatalok a maguk részére akarták megszerezni az idős ember lakását. egy nap ifju pest ferenc leittatta apját, majd otthon bottal rátámadt, felesége pedig egy szódásüveggel fejbevágta apósát, aki olyan súlyosan megsérült, hogy azonnal meghalt.

a bíróság ifju pest ferencet 11 évi, feleségét pedig 8 évi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

--

bb 71. szovjet professzor előadása szegeden

vid j szb fm

1965. szeptember 23.

a hazánkban tartózkodó i.i. karpez, a jogtudományok doktora, a szovjetunió kriminalisztikai intézetének igazgatója csütörtökön szegedre látogatott. a vendéget a szegedi józsef attila tudományegyetemen a magyar jogász szövetség csongrád megyei csoportja nevében dr. antalffy györgy tanszékvezető egyetemi tanár fogadta. i.i. karpez ezt követően látogatást tett dr. biczó györgynél, a városi tanács vb. elnökénél, majd dr. kemenes bélával, a józsef attila tudományegyetem állam- és jogtudományi karának dékánjával és szegedi jogászprofesszorokkal találkozott. a szovjetunió kriminalisztikai intézetének igazgatója délután a szegedi egyetem jogi karán nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott „a bűnözés okainak és megelőzésének elvi és gyakorlati kérdései a szovjetunióban”, címmel. i.i. karpez ezután megtekintette a szegedi egyetem jogi karának nemrég létrehozott új kriminalisztikai laboratóriumát és néhány tanszéket. /mti/

--

17.50/a

- 44 -

KE

bb. 72. ukrán napok csongrád megyében

vid j szb fm

1965. szeptember 23.

szeptember 23-tól 28-ig ukrán napokat tartanak csongrád megyében. az ünnepi eseménysorozat csütörtökön a megyeszékhelyen, szegeden, abban a városban kezdődött, amelyet szoros baráti-festívérvárosi kapcsolatok fűznek az ukránjai egyesszához. az ukrán napok eseményeire kristóf istvánnak, az mszbt főtitkárának társaságában szegedre érkezett a hazánkban tartózkodó ukrán küldöttség két tagja: r.v. babijcsuk, az ukrán szszk művelődésügyi miniszter és l.j. zrezarceva, a szovjet-magyar baráti társaság ukrán tagozatának titkára. a vendégeket csongrád megye és szeged város párt- és állami vezetői fogadták, és tájékoztatták őket a helyi gazdasági és kulturális életéről, valamint a terület fejlesztésének terveiről.

az ukrán küldöttség tagjai csütörtökön délben a hazafias népfront városi székházában részt vettek az ukrán könyv- és fotóművészeti kiállítás megnyitásán, ahol mintegy hatszáz ukrán kiadású könyv és számos művészi fotó szemlélteti ukránja gazdasági és kulturális fejlődését. a vendégek délután szeged nevezetességeivel ismerkedtek.

ezután a szegedi nemzeti színház kamara-színházában ukrán-magyar barátsági estet rendeztek. itt dr. bozó sándor, a csongrád megyei tanács vb titkára mondott ünnepi beszédet. felszólalt r.v. babijcsuk, az ukrán szszk művelődésügyi minisztere is. a kamaraszínházban ezután művészeti műsor következett, amelyben fellépett a kijevi opera és a szegedi nemzeti színház több művésze.

az ukrán napok alkalmával pénteken csongrád városában barátsági gyűlést, illetve műsoros estét rendeznek. szegeden baráti beszélgetésre kerül sor a kijevi és a szegedi nemzeti színház művészeinek részvételével. az ukrán küldöttség tagjai pénteken az egyik szentesi termelőszövetkezetbe is ellátogatnak. a következő napokban több szegedi iskolában ukrán zenei esteket tartanak. a falvakban szovjet filmek vetítése szerepel az ukrán napok programjában. /mti/

--

18.55/en

- 45 -

KE

bb 73. ukrán napok heves megyében

vid j szb fm

1965. szeptember 23.

az ukrán napok alkalmából az egri tanárképző főiskolán kiállítás nyílt az ukrán nép életéről. csütörtökön magyar-ukrán barátsági estet rendeztek mátraderescskén. a művelődési házban tartott előadás után filmet vetítettek ukránról. /mti/

--

bb 74. ukrán vendégek zalaegerszegen

vid tné szb fm

1965. szeptember 23.

olesz goncsar lenin-dijas író, az ukrán írószövetség elnöke vezetésével három tagu ukrán küldöttség érkezett csütörtökön kétnapos látogatásra zalaegerszegre. a küldöttséget és a velük együtt érkezett három ukrán művészt varga gyula, a megyei pártbizottság első titkára fogadta a megyeszékhelyen. a vendégek megtekintették a zalaegerszegi újvárost, az ott felépített 16 tantermes általános iskolát és a most megnyílt 150 személyes középiskolai diákotthont, majd felkeresték a város melletti erdei ligetben levő 300 ágyas tbc-gyógyintézetet. az esti órákban magyar-ukrán barátsági nagygyűlésen találkoztak a vendégek a város üzeminek, vállalatainak és intézményeinek képviselőivel. dr. hetés ferenc, a hazafias népfront megyei bizottságának elnöke méltatta a két nép barátságát, majd kulturális műsor következett, amelyben a zalai együttes tánckarán kívül felléptek az ukrán művészek is. /mti/

--

bb 76. maria szmyd-dormus hangversenye a lengyel kulturában

i áe/sk szb la

1965. szeptember 23.

maria szmyd-dormus bach-dijas zongoraművésznő csütörtökön nagyszerű hangversenyt adott a budapesti lengyel kultúra előadótermében. a kiváló lengyel pianista többek között bach, mozart, bartók, chopin műveit szólaltatta meg. műsorát a népes hallgatóság nagy tetszéssel fogadta. /mti/

--

19.40/a

- 46 -

Meg

bb 75. évadnyitás az egri gárdonyi géza színházban - tíz éves az egri színház

vid j szb fm

1965. szeptember 23.

az egri gárdonyi géza színház csütörtökön este tartotta meg az 1965-66-os évad első előadását. ez az évadnyitás a tizedik a gárdonyi géza színház életében. 1955 őszén gárdonyi géza „annuska” című színművének premierjével lépett először színpadra az egri színtársulat. azóta 137 bemutató - dráma, színmű, operett és komédia - pergett le a színpadon. az idei évad premierjén is névadójának hódolt az egri színtársulat. gárdonyi géza „fehér anna” című betyártörténetét mutatták be nagy sikerrel. rendező: bálint györgy. a főbb szerepeket kovács mária, kopetty lia és simon györgy játszotta. /mti/

--

bb 77. csehszlovák irodalmi est az országos filzharmónia kamaratermében

t s/gk szb fm

1965. szeptember 23.

a hazánkban tartózkodó csehszlovák iródelegáció tagjai, - jan smrek, vilem zavada, vladimir neff, dobos lászló és oldrich mikulasek - csütörtökön résztvettek az országos filzharmónia semmelweis utcai kamaratermében rendezett irodalmi esten. a műsorban neves előadóművészek a vendégírók verseivel és novelláival ismertették meg a közönséget. az esten többek között fellépett berek katalin, bitskey tibor, csernus mariann, jancsó adrienne, egressy istván és kovács p. józsef. /mti/

--

bb 80. időjárásjelentés

gg szb la

1965. szeptember 23.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 23-án, csütörtökön 19 órakor:

a szép őszi idő tovább tart
várható időjárás péntek estig: kevés felhő, eső nélkül. megélénkülő délkeleti, déli szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 22-26 fok között. /mti/

19.40

- 47 -

Meg

bb 78. csehszlovák irodalmi est szegeden

vid j szb fm

1965. szeptember 23.

a magyar írók szövetségének meghívására hazánkba érkezett csehszlovák írőküldöttség öt tagja csütörtökön szegedre látogatott. a vendégek délután a tiszai szálló tükörtermében baráti beszélgetésen találkoztak a szegedi írókkal, költőkkel és a város kulturális életének több vezetőjével.

este a tiszai szálló koncerttermében csehszlovák irodalmi estet rendeztek a szomszédos szocialista országból érkezett íróvendégek részvételével. dr. sziklay lászló főiskolai tanár, irodalomtörténész bevezető előadása után felszólalt ctibor stitniczky állami-díjas költő, a szlovák írók szövetsége szépirodalmi kiadóinak igazgatója. ezt követően a szegedi nemzeti színház művészei és a helyi irodalmi színpadok tagjai részleteket adtak elő több csehszlovák író és költő műveiből.
/mti/

--

bb 79. jugoszláv tudósok andráshidán, német professzor a zalaegerszegi tbc-gyógyintézetben

vid tm szb la

1965. szeptember 23.

a magyar-német tudományos és kulturális együttműködés keretében hazánkban tartózkodó dr. gustav pichrot egyetemi tanár, a német demokratikus köztársaság aerosol bizottságának elnöke szerdán és csütörtökön zalaegerszegben tartózkodott, s tanulmányozta a két évvel ezelőtt megnyitott 300 ágyas tbc-gyógyintézet munkáját. pichrot professzor behatóan foglalkozik a gyógyszeres porlasztásos alkalmazásával. erről tanácskozott az intézet orvosaival. csütörtökön a megye tüdő- és belgyógyász szakorvosai részére filmvetítéssel kísért előadást tartott a gyógyszeres porlasztásos alkalmazásáról. előadására szombathelyről és veszprémből is érkeztek szakorvosok.

andráshidára a szomszédos jugoszláviából érkeztek tudósok. ivan puhac, a belgrádi állatorvostudományi egyetem higiéniai intézetének igazgatója és uros bratanovics, a belgrádi állatorvostudományi egyetem belgyógyászati intézetének igazgatója kereste fel az andráshidai állami gazdaságot. a jugoszláv vendégekkel volt dr. kovács ferenc, a budapesti állatorvostudományi egyetem higiéniai tanszékének vezetője és dr. mécsáros jános, a magyar tudományos akadémia állategészségügyi kutató intézetének igazgatója. a jugoszláv tudósok magyar kollégáik társaságában a gazdaság borjunevelési technológiáját tanulmányozták, s megegyeztek, hogy a jövőben több állategészségügyi kutatási témakörben szorosán együttműködnek. /mti/

--

20.12/- szb

-48-

me

bb 81. budapest nevezetességeivel ismerkedtek a szovjet úrhajósok

t fe/sk szb zs

1965. szeptember 23.

a szovjet úrhajósok csütörtök délután budapest nevezetességeivel ismerkedtek. városnéző utjuk első állomása a gellért-hegy volt. magyar vendéglátóik társaságában gyönyörködtek fővárosunk panorámájában, amelyet leonov úrpilóta filmfelvevőjével is megörökített. a világűr hőseit felismerték és valósággal ostrom alá vették a hazai és külföldi turisták autogrammokért. beljajev és leonov állta a rohamot: fáradhatatlanul osztogatták az aláírásokat. a vendégek utja ezután a halászbástyára vezetett, majd a mátyás templomba látogattak. ezután végighajtottak a mártírok útján, a városnézés utolsó állomása a margitsziget volt. a vendégek érdeklődéssel nézték meg a japán-kertet és a sziget kulturális- és sportlétesítményeit.

este megtekintették a fővárosi operettszínházban a bál a savoyban című operettet. /mti/

--

bb 83. fogadás a bolgár nagykövetségen

t vt/gg szb la

1965. szeptember 23.

atanasz arabadzsi vezérőrnagy, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövetségének katonai- és légügyi attaséja - a bolgár néphadsereg napja alkalmából csütörtökön este fogadást adott a nagykövetségen.

megjelent a fogadáson rácz sándor, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, köteles jeno altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese, uszta gyula altábornagy, csémi károly vezérőrnagy, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke, kaszás ferenc vezérőrnagy - honvédelmi miniszterhelyettesek, a tábornoki és a parancsnoki kar sok más tagja, jelen voltak a társ-fegyveres testületek képviselői.

jancso georgiev nagykövet vezetésével részt vettek a fogadáson a bolgár nagykövetség munkatársai, jelen volt a budapesti diplomáciai képviselet több más vezetője, valamint számos katonai és légügyi attaséja. ott voltak az ideiglenesen magyarországon állomásozó szovjet csapatok parancsnokságának magasrangú képviselői. /mti/

--

20.15/a

- 49 -

me

bb 82. a tudományos munkások világszövetsége elnökségének sajtótájékoztatója a budapesti szimpóziumról

t tz/gg szb la

1965. szeptember 23.

ötvenöt ország tudományos életének csaknem kétszáz képviselője tanácskozott négy napon át a tudományos munkások világszövetségének szimpóziumán, amelyet a magyar tagszervezet, a műszaki és természettudományi egyesületek szövetsége rendezett a technika házában. a tanácskozás csütörtökön délután ért véget.

a szimpózium lefolyásáról, eredményeiről és jelentőségéről közvetlenül a tanácskozás befejezését követően sajtófogadáson adott tájékoztatást a szimpózium elnöksége.

az elnök, c.f. powell, nobel-díjas angol professzor hangsúlyozta, hogy a fejlődésben levő országok csak akkor érhetnek el valóságos eredményeket a tudományos haladás és a gazdasági fejlődés terén, ha elég erejük van ahhoz, hogy meg is védjék önálló, független létüket. ezzel kapcsolatban a demokratikus vietnam képviselőjének felszólalására utalt, aki elmondotta, milyen nagy eredményeket értek el hazájában és hogyan pusztítják most ezeket az értékeket a barbár, ellenséges támadások.

rámutatott arra, hogy az egész emberiség kultúrája csak akkor fejlődhetik igazában, ha az egyes nemzeti tudományok megőrzik sajátos hagyományait és ezekkel az egyéni vonásaikkal gazdagítják az egész emberi kultúrát. ugyanakkor utalt arra a veszélyre is, hogy a fejlett országokban kínálkozó nagyobb kutatási és anyagi lehetőségek elcsábítják a legjobb tudósokat a fejlődő országokból is, akikre pedig éppen otthon volna a legnagyobb szükség.

a három szekcióban lefolyt tanácskozásról az egyes szekciók elnökei számoltak be. eszerint az első szekció a tudomány tervezésének és terjesztésének módszereivel foglalkozott. tárgyaltak arról, hogyan lehetne a tudományt közelebb hozni az élethez és az elért vívmányokat a gyakorlatban is alkalmazni.

a második szekció a természeti kincsek megóvásának és hasznosításának, valamint az iparosításnak és a vízgazdálkodásnak a kérdéseivel foglalkozott. elhangzott többek között egy előadás arról is, hogy a fejlődésben levő országok általában igen bőséges nyersanyagkészletekkel rendelkeznek, ennek a hasznát azonban nem saját népük, hanem az imperialisták élvezik.

/folyt.köv./

20.40/a

- 50 -

Me

bb 82. /a tudományos munkások... 1. folyt./- szb

a harmadik szekció vitái a fejlődőben levő országok tudós-képzéséhez és tudományos ellátottságához kapcsolódtak. itt került fel az a javaslat is, hogy ilyen területeken műszaki, tudományos múzeumok létesítésével igyekezzenek a fejlődés elősegíteni.

egyébként - amint a szimpózium elnöksége elmondotta - ez a mostani tanácskozás lényegesen különbözött az előzőktől. míg azelőtt inkább csak a fejlett országok tudósainak volt módjuk elkápráztatni saját hazájuk eredményeivel a megjelenteket, most a fejlődőben levő országok segítségének valóságos, gyakorlati lehetőségei kerültek előtérbe.

ezután az újságírók kérdéseire válaszoltak a szimpózium elnökei. /mti/

..-

bb 84. történeti demográfiai kollokvium budapesten

t fe/gg szb la

1965. szeptember 23.

nyolc európai ország tudósainak, kutatóinak részvételével csütörtökön négynapos történeti demográfiai kollokvium nyílt meg az eötvös loránd tudományegyetem statisztikai tanszékén. a tudományos tanácskozáson hazai és külföldi statisztikusok, levéltárosok, történészek és földrajzkutatók a történeti demográfia, a népesség-statisztikai vizsgálatok forrásait és módszertani kérdéseit vitatják meg.

a konferenciát dr. sztrócai kálmán egyetemi tanár, tudományos rektorhelyettes nyitotta meg. a történeti demográfiai kollokvium jelentőségéről szólott a megnyitó ülésen louis henry, a nemzetközi népességtudományi unió történeti demográfiai bizottságának elnöke. az első napon négy előadás hangzott el, a feudáliskori világi és egyházi összeírások felhasználásáról a történeti demográfiában.

a tudományos tanácskozás pénteken folytatja munkáját.

a tudományos konferencia alkalmából a kari tanácsteremben történeti demográfiai könyvkiállítás nyílt meg. /mti/

20.50

- 51 -

Me

bb 85. baráti találkozó a néphadsereg központi klubjában

k vt/gg szb la

1965. szeptember 23.

a bolgár néphadsereg napja alkalmából a magyar néphadsereg központi klubjának váci utcai épületében bemutatták a bolgár néphadsereg képzőművészeti stúdiójának kiállítását, amelyet a közel jövőben több vidéki városban is megtekinthetnek majd az érdeklődők. a kiállításra budapestre érkezett dimitr valkanov ezredes, a bolgár néphadsereg képzőművészeti stúdiójának vezetője, állami-díjas festőművész, aki csütörtökön a központi klubban neves magyar képzőművészekkel - köztük ék sándor kossuth-díjas festőművésszel - találkozott és baráti beszélgetést folytatott. /mti/

--

bb 86. husz művész az áriaverseny középdöntőjében

t ol/gg szb la

1965. szeptember 23.

csütörtökön a zeneakadémián az esti órákban hirdették ki az ária-énekesek nemzetközi versenye elődöntőjének eredményét. az első fordulón részt vett 35 énekes közül huszan jutottak be a pénteken délután kezdődő középdöntőbe, hét magyar, négy ndk, három lengyel, két szovjet, két jugoszláv, egy román és egy csehszlovák művész. /mti/

--

21.20/a

- 52 -

Me

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb. 54. sz. hírünk/ új módszereket alkalmaznak.../
helyett kérjük a következő szöveget felhasználni:

bb. 54. szilágyi béla külügyminiszterhelyettes nyilatkozata

a/la

1965. szeptember 23.

az elmúlt napokban a nyugati sajtóban sok találgatás látott napvilágot a létesülő új magyar határvédelmi berendezéséről.

a magyar távirati iroda munkatársa ezzel kapcsolatban kérdést intézett szilágyi béla külügyminiszterhelyetteshez, aki a következő felvilágosítást adta:

a magyar népköztársaságot annakidején az imperialisták hidegháborús politikája, a sorozatos beavatkozási kísérletek késztették arra, hogy olyan műszaki berendezésekkel - beleértve az aknazárat is - védje az ország határát, amelyek elriasztják azokat, akik a kapukat megkerülve akarták átlépni a magyar határt. a hazánkkal szemben ellenséges propaganda magából a műszaki zárból is hidegháborús kérdést csinált, jóllehet - mint sokszor megmondtuk - határvédelmi berendezéseink ügye kizárólag magyar belügy. az illetékes hatóságok közölték, hogy a határ védelmére most új technikát alkalmaznak, amely ugyancsak megfelelő ellenőrzést biztosít. /mti/

--
- v é g e -

22.00/e

- 53 -

Me

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1965. szeptember 24.

bb 1. magyar siker a második nemzetközi munkásdal konferencián

i ms hné vm zs

1965. szeptember 24.

Szatmári Antal, az ismert munkásdal kutató, aki a magyar tudományos akadémia képviselőjeként részt vett a jugoszláviai Velenje városban rendezett második nemzetközi munkásdal konferencián, hazatérése után nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának.

- a konferencián szovjet, bolgár, csehszlovák, jugoszláv, magyar, német, olasz, osztrák és román szakemberek számoltak be az országokban folyó munkásdal-kutatás eredményeiről. egyidejűleg kiállításokon mutatták be fontosabb publikációikat és hangfelvételeiket. külön napirendi pontként foglalkoztak a munkásdal esztétikai problémáival, s főleg a jugoszláv és a szovjet kutatók számoltak be jelentős eredményekről. érdekesek voltak a lengyel és a német kutatók által bemutatott munkásdalok, köztük a kattowicei bányavidék dalai és a koncentrációs táborokban keletkezett antifasiszta dalok.

- a konferencián elnöklő Njedelkovic, jugoszláv akadémikus javaslatára egy bizottság értékelte az egyes nemzeti munkásdal-kutató bizottságok és kutatók munkáját, eredményeit. ez az értékelés jelentős magyar sikert hozott, mert a bizottság megállapítása szerint a legjobb eredményt mind mennyiségileg, mind minőségileg a magyar kutatók érték el.

- a magyar eredmények megbecsülését mutatja a konferenciának az a határozata is, hogy a nemzetközi munkásdalkutató központot Budapestre helyezik át. ezzel kapcsolatban a központ állandó bizottságának titkárává - mint Magyarország képviselőjét - engem választottak meg.

/folyt.köv./

me